



## Reuzentunnel

Droomstudie achter slot en grendel

Jonge politici willen uw stem

12-urenloop met een reukje aan

## Onderwijs

Limited edition Droomstudie	4	Slagen of sneuvelen voor de poort van Geneeskunde
Waar blijft mijn geld?	27	Studietoelagen te laat gestort
Studenten kosten te veel	30	Discussie over aanpak studiekosten

## Antwerpen

Charleroi in A: beestig, roestig, schraal	10	Op safari in 't Stad
Stiefmoederlijk behandeld	12	12-urenloop van ASK-Stuwer t.v.v. gecontesteerde organisatie
Waar sprookjes ontstaan	18	Centerfold

## Wilde wereld

Jij bent groot en ik ben kleinkunst	14	Kleinkunst onder de loep
Foute prentjes van grote geesten	20	Groteske schilderijen en tekeningen van Goya, Redon en Ensor
Stem, jong!	22	Verkiezingspecial



## Moeders voor Moeders

Wie dacht dat liefdadigheid geen nut meer heeft in onze verzorgingsstaat, heeft het bij het foute eind. ASK-Stuwer steunt dit jaar met haar 12-urenloop de vzw Moeders voor Moeders, die aan zulke broodnodige familiale hulpverlening doet. Maar zijn wij de enigen die de wenkbrauwen fronsen bij de geruchten over discriminatie en de link met het Vlaams Belang?



## Kleinkunst onder de loep

Als Rock Werchter je dwingt te kiezen tussen Metallica of Milk Inc., wordt het misschien tijd om het oor ook eens buiten de platte commerce te luisteren te leggen. Gewapend met een eenvoudig instrumentarium en de Nederlandse taal trok *dwars* naar oude rotten en jonge snaken, die zich jammer genoeg niet tot hokjesdenken lieten verleiden.

# dwars 53

# inhoud

## Altijd

Editoriaal	3	Beste rector (II),
Colofon	3	
Cultuuragenda	9	Wat te doen in mei?
Cultuurstrook	28	
Eigen gelijk eerst	29	90% praesidiumleden verplicht UA-studenten?
<i>dwars</i> luistert naar	31	De soundtrack van deze maand
Meeloper	32	Een dag in de dansschool
Spielerei	34	Welk Vlaams magazine wordt hier uitgebeeld?
Post!	35	Op Erasmus in Coimbra
Zot van A	36	Linkeroeveroever



## Waar blijft mijn geld?

De meesten onder ons hebben nog geen financiële buffer de naam waardig om moeilijkere periodes te overbruggen, laat staan een ontslagpremie van ettelijke miljoenen. Als de bureaucratie vervolgens een half jaar wacht met het uitbetalen van de studiebeurzen, kan dit al eens voor een interessant artikel zorgen, waar de eeuwige vijand eens te meer duidelijk wordt: kleuters!



## Meeloper doet ballet

Onze man had iets te veel testosteron in zijn lijf na de uitstap naar de Pop- en rockopleiding vorige maand. Bijgevolg stuurden we hem voor dit nummer naar de dansschool, zodat de spannende tutu hem toch terug een beetje zou feminiseren. Helaas, want wat blijkt: "dansen kan net heel intens, fysiek en stoer zijn". Zelfs in een tutu.

**Hét adres  
voor al uw drukwerk**

Tijdschriften • Brochures  
Folders • Affiches  
Flyers • Boeken  
Handeldrukwerk  
in kleine en grote oplages  
Snelle  
leveringstermijnen

Drukkerij Wilda nv

Bisschoppenhofaan 216 • 2100 Deurne  
Tel.: 03 324 12 07 • Fax: 03 324 07 37  
E-mail: wilda@skynet.be  
www.wilda.be



KIRSTEN CORNELISSEN & MAXIE ECKERT, HOOFDREDACTIE

# Beste rector (II),

editoriaal

**Laat ons één ding duidelijk stellen: wij vinden het goed dat er eindelijk actie komt. In *dwars* 52 betwijfelden we het engagement van onze universiteit voor mensen zonder papieren. Terwijl de andere Vlaamse universiteiten al geruime tijd actieve steun verlenen en de problematiek binnen en buiten hun campussen in de schijnwerpers plaatsen, bleef het hier stil. Nu mogen we Antwerps lawaai verwachten.**

U noemt het uw persoonlijk project: tussen 27 en 30 april plant u een speech, een debat, een *speed-date* met asielzoekers, allemaal omkaderd met muziek. Daarnaast wil u professoren aanmoedigen om hun lessen in te leiden met het thema. En gedurende die drie dagen voorziet de UA ook slaapplekken voor mensen zonder papieren.

Enkele vraagtekens bij de aard van de acties. Die lijken binnen de muren te blijven, maar binnen die muren is er geen interesse aangekweekt. *Speed-daten* ligt lekker in de mond, en tien minuten minder leerstof klinkt goed. Is dit echter geen al te ludiek afkooksel van de concrete steun die de VUB en de K.U.Leuven verlenen? Is er geen plaats om mensen zonder papie-

ren te huisvesten aan de UA gedurende een langere periode dan drie dagen? Kan de UA geen sprekers warm maken voor een debatcyclus? Waarom heeft u studenten niet aangemoedigd om zélf iets op poten te zetten? Dan zou het niet alleen uw project zijn, maar ook ons project.

Bij het ter perse gaan van deze *dwars* rest er nog één week voor uw actie van start gaat. Nog steeds hebben wij, studenten, geen blackboardbericht, e-mail of affiche gezien die een draagvlak kan creëren. En toch verwacht u dat wij in dialoog gaan met de asielzoekers en aandachtig luisteren naar die eerste tien minuten les. 't Is te zeggen: "wij", dat zijn dan vooral humane wetenschappers van de Stadscampus. De buitencampussen worden nauwelijks betrokken, "te weinig interesse" - veronderstelt men.

Eens de muzikale afsluiting verstomt, wordt het weer stil op onze universiteit. De asielzoekers trekken dan naar Antwerpse hogescholen. In de hoop dat de druk op de politici aanblijft tot na de verkiezingen.

Actieve steun siert onze universiteit. Zeker als die langer dan drie dagen zou duren.

---

## Colofon

*dwars* is het studentenblad van de Universiteit Antwerpen, gemaakt voor en door haar studenten. *dwars* verschijnt maandelijks tijdens het academiejaar en wordt gratis verdeeld op de UA-campussen Drie Eiken, Groenenborger, Middelheim en Stad. Oplage 3 500 exemplaren V.U.: Kirsten Cornelissen, Paardenmarkt 91, bus 1, B-2000 Antwerpen

**Hoofdredacteur:** Kirsten Cornelissen **Redactiesecretaris:** Maxie Eckert

**Eindredactie:** Folker Debusscher (verantwoordelijke), Sarah Schrauwen, Sarah Van Hoof

**Redactie:** Kaspar Beelen, Stijn Cools, Amber Daniels, Tijl De Bock, Jonathan Debeer, Charis De Craene, Yannick Dekeuke-laere, Kris Dekker, Floris Geerts, Lieselotte Joppen, Sabeth Snijders, Frie Vandemeulebroucke, Ariadne Van Den Broeck, Dennis van den Buijs, Lies Van Grieken, Tom Vingerhoets, Cedric Voets

**Fotografie:** Jonathan Debeer, Tijl De Bock, Maxie Eckert (verantwoordelijke), Laura Meyvis, Tom Vingerhoets **Illustratie:** Sarah Schrauwen **ICT:** Tom Vingerhoets (verantwoordelijke) **Vormgeving:** Sarah Schrauwen (verantwoordelijke) **Drukkerij:** Wilda nv, Deurne **Werkte mee aan dit nummer:** Hans Echelpoels

E-mail: [dwars@ua.ac.be](mailto:dwars@ua.ac.be) • Website: [www.dwars.ua.ac.be](http://www.dwars.ua.ac.be)

Redactielokaal en correspondentieadres: *dwars* - studentenblad UA, Paardenmarkt 91, kot 1, B-2000 Antwerpen

Vragen, opmerkingen en suggesties zijn van harte welkom, alsook lezersbrieven. Anonieme brieven komen echter niet in aanmerking. De redactie behoudt het recht om ingezonden stukken in te korten of niet te plaatsen.

LIMITED  
EDITION

# DROOMSTUDIE

“Gefrustreerd.” “Ik kan me voor het hoofd slaan.” “Wat nu?” Elk jaar lopen zo’n 2000 kandidaat (tand)artsen hun droomberoep mis. Wie in België een witte jas wil dragen, moet immers slagen voor de bittere lakmoesproef: het toelatingsexamen. Eens je die succesvol hebt doorstaan, heb je zo’n 90 procent kans op een veelbelovende titel. Wie niet slaagt, probeert opnieuw - één, twee, drie keer, zoekt een omweg via Biomedische Wetenschappen of beproeft zijn geluk in een andere studierichting.

Ook in het buitenland mag niet iedereen zomaar Geneeskunde studeren, maar er is geen toelatingsexamen: Nederlanders trekken lotjes, Duitsers selecteren via eindexamencijfers. Wie daar uit de boot valt, zoekt zijn heil vaak in Vlaanderen. Al is een toelatingsexamen zeker geen cadeau.

Het Vlaams toelatingsexamen voor Geneeskunde werd in 1997 ingevoerd. Ook in Wallonië zijn de decanen Geneeskunde nu vragende partij voor een toelatingsexamen. De beperking of contingentering van het aantal artsen was - en is - in de eerste plaats een besparingsmaatregel om de stijgende kosten van de ziekteverzekering te drukken.

Als uitzondering op de vrije toegang tot het onderwijs strookte het toelatingsexamen in Vlaanderen echter niet helemaal met de wet. Er werd gemord dat het zou gaan om discriminatie, een selectie die sociaal vertekend is en geen inhaal-

beweging mogelijk maakt, een contingentering op drijfzand gebouwd... Tien jaar na de invoering zijn het examen en de numerus clausus (NC) nog steeds een heet hangijzer. Dit academiejaar werden betogingen tegen de NC georganiseerd door de Waalse studentenkoepel FEF, gesteund door haar Vlaamse tegenhanger, de Vlaamse Vereniging van Studenten (VVS).

## Gelijke kansen?

Eén contra-argument duikt telkens weer op in discussies allerhande: scholieren uit armere milieus kampen met een extra drempel voor de toelatingsproef - een achterstand in leerstof

## DE BELGEN

Nathalie Renard, Lynn Verrelst en Olivier Verbruggen: drie UA-studenten die ervan droomden om arts te worden. Nathalie, studente eerste master Geneeskunde, slaagde in 2006 voor het toelatingsexamen. Lynn, studente eerste bachelor Biomedische Wetenschappen, heeft in 2008 twee maal tevergeefs deelgenomen aan het toelatingsexamen en wil deze zomer een nieuwe poging wagen. Olivier, ook student Biomedische Wetenschappen, heeft in 2006 en 2007 zonder succes deelgenomen aan het toelatingsexamen en dan besloten: drie keer buizen is genoeg, het hoeft niet meer.

## Reddingsplan voor gesneuvelden

Wie Geneeskunde wil studeren, moet slagen voor het toelatingsexamen. Voor Nathalie ooit voldoende reden om uit te kijken naar een andere studie. Haar middelbare schoolopleiding, Latijn-Wiskunde, bevatte een karig wetenschappelijk vakkenpakket. “Ik zou toch niet slagen voor het toelatingsexamen en had Geneeskunde afgeschreven. Ik heb dan maar een andere opleiding gekozen: Ingenieur-architect.”

“Al na een maand wist ik dat die studie niets voor mij zou zijn. Toen begon het weer te kriebelen voor Geneeskunde.” Op dat mo-

ment was het te laat om deel te nemen aan het toelatingsexamen. Van vrienden had ze gehoord dat de vakkenpakketten van Biomedische Wetenschappen en Geneeskunde grotendeels overlappen. “Ik had al een sabbatjaar genomen na het middelbaar en wilde niet nog een jaar verliezen. In november ben ik daarom alsnog aan Biomedische Wetenschappen begonnen.”

Het jaar Biomedische Wetenschappen was voor Nathalie een goede voorbereiding op het toelatingsexamen: “De cursussen natuurkunde en chemie beginnen eigenlijk bij nul. Dat was ideaal.” Resultaat: in de zomer na haar eerste bachelor Biomedische Wetenschappen slaagde ze voor het toelatingsexamen.

Was dat jaar ook een goede voorbereiding op de overstap naar tweede bachelor Geneeskunde? “De instroom verliep heel vlot. Enkel de dissectiepractica en het vak Epidemiologie moest ik inhalen. Maar af en toe voel ik wel dat ik het eerste jaar gemist heb: het vak Anatomie in de eerste bachelor Biomedische Wetenschappen wordt minder uitgebreid gegeven dan in de eerste bachelor Geneeskunde. De inhoud komt wel terug in de loop van de studie.”

Haar nieuwe studiegenoten keken aanvankelijk sceptisch naar de ex-biomedici: “Wij

► lees verder op p.6

kwamen erbij als indringers die specialisatieplaatsen zouden kunnen opeisen. Ondertussen is die vijandigheid gelukkig verdwenen.”

### Nieuwe poging

Eerst een jaar Biomedische Wetenschappen studeren en dan overstappen naar Geneeskunde: dat is ook het plan van Lynn. Ondanks een niet-wetenschappelijke vooropleiding, Grieks-Wiskunde, slaagde Lynn toch voor het wetenschappelijke gedeelte, “al was het met de hakken over de sloot”. Het tweede, meer psychologische deel van het toelatingsexamen met vragen over het arts-patiënt-gesprek was twee keer de doodoener.

In juli neemt Lynn opnieuw deel aan het toelatingsexamen. “Ik ben van plan om mij op een andere manier voor te bereiden, bijvoorbeeld door het toelatingsexamen van een geslaagde vriendin in te kijken.”

“Na een jaar Biomedische Wetenschappen zou de kans groter moeten zijn om te slagen. Maar ik zie er ook wel tegenop: de dag zelf is mentaal enorm vermoeiend. En er is ook de angst om weer teleurgesteld achter mijn computerscherm de resultaten te bekijken en weer aan iedereen te moeten vertellen dat ik er niet door ben.” En wat als ze inder-

daad niet slaagt? “Ik denk niet dat ik verder Biomedische Wetenschappen zou studeren. Ik ben graag met mensen bezig en denk dat de beroepen voor een biomedicus niet bij me passen. Maar dat zijn zorgen voor later, nu ga ik ervan uit dat ik wél slaag.”

### Dooddoener arts-patiënt-gesprek

Met zijn vooropleiding Talen-Wetenschappen zou hij het toegangsexamen wel moeten halen, dacht Olivier. En inderdaad: het wetenschappelijk gedeelte van het toelatingsexamen was geen probleem. “Ik ging de mist in bij het arts-patiënt-gesprek. Ik vond het tweede onderdeel van het toelatingsexamen ongelooflijk nutteloos. Voor mij kon dat niet snel genoeg vooruit gaan. En dan maak je fouten.”

Pardon, “nutteloos”? Verwachten we van artsen niet dat zij met ons, patiënten, goed kunnen omgaan? “Ik wilde graag specialiseren als lijkschouwer. Als je dan buist op het arts-patiënt-gesprek, kan je jezelf wel voor het hoofd slaan.”

Nadat Olivier in 2006 gebuisd was op het toelatingsexamen, begon hij aan de studie Biomedische Wetenschappen. “Ik was ervan overtuigd dat ik het jaar erop naar de tweede bachelor Geneeskunde zou kunnen overstappen.”

Dat mocht niet zijn: ook in 2007 slaagde Olivier niet voor het toelatingsexamen. “Toen was ik echt gefrustreerd. Helemaal op mijn

“  
**Ik wilde graag specialiseren als lijkschouwer. Als je dan buist op het arts-patiënt-gesprek, kan je jezelf wel voor het hoofd slaan**

”

gemak zat ik in de Biomedische Wetenschappen immers niet, ik wilde een andere studie volgen. Toch heb ik nog een jaar op mijn tanden gebeten.”

Begin dit academiejaar stapte Olivier over naar de Artesis Hogeschool om Architectuur te studeren. “Slechts anderhalve dag had ik nodig om te beseffen dat die richting niets voor mij was. Dus ben ik me met hangende pootjes weer gaan inschrijven in Biomedische Wetenschappen.”

Eind goed, al goed? “Uiteraard heb ik er nog steeds spijt van dat ik geen Geneeskunde

mocht studeren. Maar zo is het nu eenmaal gegaan. Uiteindelijk ben ik wel blij dat ik Biomedische Wetenschappen studeer. Er is nog zoveel dat onderzocht en bestudeerd moet worden, en dat ligt allemaal wel in mijn interessegebied.”

### Toelatingsexamen: ja Zoals het nu is: nee

Toegelaten voor Geneeskunde of niet, de drie studenten zijn het er over eens dat vóór de inschrijvingen best een selectie gemaakt wordt. Olivier: “Ik kan begrijpen dat er artsen in overvloed zijn en dat er vóór de inschrijvingen gefilterd wordt.” Lynn vindt dat de student zelf iets heeft aan het toelatingsexamen: “Het geeft je, vóór je aan een opleiding begint, feedback over je aanleg. Zo bespaar je tijd en geld door geen richting te kiezen die je eigenlijk niet ligt.”

Waarover ze het ook eens zijn: het toelatingsexamen is op dit moment niet optimaal. “Het is op sommige punten heel subjectief, zoals het onderdeel met het arts-patiënt-gesprek”, vindt Nathalie. Lynn beaamt: “Ik vind niet dat men van 18-jarigen kan verwachten dat zij weten hoe ze moeten omgaan met patiënten. De communicatie met patiënten is toch juist wat aan bod komt tijdens de opleiding Geneeskunde?”

bijvoorbeeld, of financiële moeilijkheden. En die achterstand valt niet meer in te halen in de loop van de universitaire studies. Niet geslaagd voor het examen: pech.

Paul Van de Heyning, decaan van de faculteit Geneeskunde aan de UA, situeert het probleem niet bij hetingangsexamen: "De selectie gebeurt al vroeger, in het middelbaar, wanneer een student een al dan niet wetenschappelijke vooropleiding kiest. En ja, sociaal zwakkere studenten komen niet altijd uit een stimulerende omgeving om een voorbereidend traject te volgen."

"Maar", voegt Van de Heyning toe, "al in het middelbaar kunnen studenten deelnemen aan de toelatingsproef en kijken of ze genoeg kennis hebben. Er zijn heel wat scholen die studenten voorbereiden op het toelatingsexamen." "Akkoord," stelt Julie De Fraeye van VVS, "maar die voorbereidende stappen worden zo goed als uitsluitend genomen door de elitescholen, niet door stedelijke concentratiescholen." Een studie van 2000 wees uit dat het aantal beursstudenten in de opleiding Geneeskunde erg afnam sinds de invoering van hetingangsexamen.

Volgens Dries Helsloot, student Geneeskunde en voorzitter van het VGSO (Vlaams Geneeskundig Studenten Overleg), is dat sociaal argument sterk overroepen: "Je kan je op heel wat

manieren voorbereiden. Zelfs universiteiten organiseren vrijwillig extra lessen voor scholieren van het zesde middelbaar." Een selectie vóór de studies is in Helsloots ogen de minst slechte optie. "Zoals Wallonië het enkele jaren deed, kan het ook: een selectie na het eerste jaar, met het risico dat studenten een jaar én veel geld verspillen. Niet bepaald verantwoord."

## Doe de test:

**zou jij slagen voor het arts-patiënt-gesprek?**

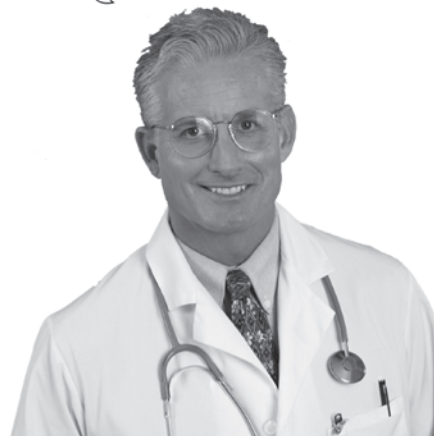
Je bent huisarts en krijgt mevrouw Deroover op consultatie. Zij is al vele jaren patiënte. Zij heeft last van hoge bloeddruk en neemt hiervoor medicatie. Zij komt regelmatig bij je langs om een voorschrift voor haar medicatie op te halen. Vandaag is ze terug op consultatie.

Wat is de beste openingszin in dit gesprek?

Dag meneer den dokter



- A) "Ah, u komt om een nieuw voorschrift voor uw bloeddruk."
- B) "Mevrouw Deroover, ik zal uw voorschrift snel schrijven."
- C) "Mevrouw Deroover, wat kan ik vandaag voor u doen?"
- D) "En hoe gaat het nog met uw bloeddruk de laatste tijd?"



## Select clubje

Eens door de toelatingsproef, start iedereen wel op gelijke voet. De geslaagde studenten hebben dezelfde achtergrondkennis. En laat dat net het positieve zijn aan het toelatingsexamen, volgens decaan Van de Heyning: "Dankzij dit examen kunnen we al vanaf de eerste bachelor studenten tot echte artsen opleiden." Vóór 1997 ging dat moeilijker: "Waar we nu in

het eerste jaar al met stages beginnen, was dat vroeger onverantwoord; je wist immers niet welk studentenvlees je in de kuip had. Bovendien is een uitgedunde groep gemakkelijker om mee te werken." Van de Heyning kan het niet genoeg herhalen: "De opleiding is door de selectie kwalitatiever geworden."

## Trop is te veel

Dit academiejaar mogen 454 Vlaamse artsen afstuderen met de beroepstitel, aan Franstalige zijde zijn dat er maximaal 303. Op voorhand wordt echter niet vastgelegd hoeveel studenten voor de toelatingsproef mogen slagen, waardoor de contingents wel eens overschreden worden of niet ingevuld raken. "Een numerus fixus zou zeker geen slechte zaak zijn," zo meent Van de Heyning, "op voorwaarde dat de vastgelegde selectiegraad gestoeld is op een kwalitatief niveau en een realistische behoefte-studie. In Nederland is men jaren te restrictief geweest, waardoor er zich een enorm tekort aan artsen opdrong."

De Vlaamse studentenkoepel VVS stelt zich ernstige vragen bij het bepalen van deze federale contingents. De langetermijnplanning zou onvoldoende rekening houden met maatschappelijke evoluties als de vergrijzing, de opgang van deeltijds werken en de groei van het aantal

Het juiste antwoord is C. Dit antwoord getuigt van een open houding ten opzichte van de patiënt en van luisterbereidheid van de arts.

groepspraktijken.

Onkelinx wil nu de NC versoepelen op basis van een recent verschenen kadaster. Er zou een tekort zijn aan praktiserende huisartsen. “Een voorbarige beslissing, gezien er vragen zijn bij de gehanteerde criteria en het kadaster van de specialisten nog niet verschenen is”, meent Helsloot. “Gevreesd wordt dat Onkelinx een politiek spel speelt om de overtallen aan

In elk geval ziet Helsloot in de uitbreiding van het contingent geen oplossing voor het huisartsentekort. “Het beroep moet aantrekkelijker gemaakt worden. Punt uit.”

### Ramp

Het moge duidelijk zijn: het mes snijdt aan twee kanten. Ook decaan Van de Heyning besluit: “Alles kan altijd beter. Selecteert het examen



Franstalige kant te kunnen compenseren. Walonië heeft jarenlang de contingentie aan haar laars gelapt.” VVS weerlegt dat het tekort uit de lucht is gegrepen: “Het kadaster over de actieve huisartsen toont aan dat er wel degelijk grote misleunen zijn in de telling.”

op de juiste criteria? En is wie niet slaagt per se een minder goede arts?” Een adequate motivatieproef is het examen volgens de decaan in elk geval wel. Bovendien garandeert het de kwaliteit vanaf het eerste bachelorjaar. “Het examen afschaffen zou een ramp zijn.”

## DE DUITSER

Markus Hinskes heeft een charmant accent. Om Biochemie in Antwerpen te studeren, heeft hij Nederlands geleerd. “Ik zou nog steeds graag in mijn thuisland, Duitsland, studeren. Het is nu eenmaal gemakkelijker om lessen te volgen in je moedertaal.” De toeloop van studenten is voor de Duitse universiteiten echter veel te groot om alle geïnteresseerden te laten studeren. Sociologie, Psychologie, Geneeskunde en Economische Wetenschappen zijn enkele van de studierichtingen waarvoor geldt: te veel studenten voor te weinig studieplaatsen.

### Duitsland: het vraag-en-aanbod-spel

Het aantal studenten wordt beperkt door een selectie op basis van de middelbare schoolcijfers. Het vereiste gemiddelde eindexamencijfer verschilt per studierichting en per universiteit: het aantal geïnteresseerden bepaalt hoe hoog de lat ligt om tot de besten te horen.

Op de Duitse cijferschaal van 1,0 (hoog) tot 6,0 (laag) belandde Markus na de middelbare school op 2,6. Te laag om Biochemie te studeren: voor de Universität Hamburg moet je eindexamencijfer gemiddeld 1,8 of beter zijn, voor de Freie Universität Berlin zelfs 1,1. Berlijn is toffer dan Hamburg, dus zijn er meer studenten die in Berlijn Biochemie willen studeren dan in Hamburg. En dus is de selectie in Berlijn strenger dan in Hamburg.

In Duitsland is onderwijs *Sache der Länder*: elk van de zestien bondslanden bepaalt zelf welke vakken in de eindexamenjaren verplicht zijn en hoe de scholieren gequoteerd worden. Terwijl in de deelstaat Hamburg een tamelijk zwaar wiskundepakket verplicht is, moeten scholieren in Nordrhein-Westfalen - zoals Markus - Geschiedenis volgen. “Dat vak heeft mijn gemiddelde omlaag getrokken”, vertelt hij. “Terwijl Geschiedenis weinig relevant is voor een vervolgopleiding als Biochemie, telt dat cijfer evenveel mee als mijn cijfer voor Biologie.”

Nog straffer: het is geweten dat scholieren in Beieren een stuk strenger beoordeeld worden dan scholieren in Hamburg en Bremen. De universiteiten houden geen rekening met de ongelijkheid van de cijfers. Oneerlijk, vindt u? *Aber hallo.*

## DE NEDERLANDER

De Nederlandse Milou Herfkens is studente Diergeneeskunde in de tweede bachelor. Ze was liever in Utrecht dan in Antwerpen aan haar studie begonnen, “want in Nederland worden de examens over het hele academiejaar gespreid. En ik zou dichterbij mijn familie wonen.” Maar ze mocht niet: Milou was niet uitverkoren voor Diergeneeskunde aan een Nederlandse universiteit.

In Nederland zijn er voor een tiental universitaire opleidingen meer studenten dan beschikbare plaatsen. Geneeskunde, Diergeneeskunde, Psychologie en Rechten zijn de bekendste voorbeelden. Thijs de Wit, secretaris van de Landelijke Studenten Vakbond, de Nederlandse koepel van studentenvertegenwoordigers: “Wanneer meer mensen zich willen inschrijven dan er plaats is, moet de instelling de studie uitbreiden.”

In 2008 waren er 1001 geïnteresseerden voor de opleiding Geneeskunde aan de Universiteit van Amsterdam. Hadden zij zich dan allemaal mogen inschrijven? “Voor enkele opleidingen moet het aantal studieplaatsen beperkt worden. Te weinig specialisatieplaatsen vinden wij een geldige reden. Alle studenten toelaten tot Geneeskunde zou tot studievertraging leiden, die

elk jaar groter zou worden. Geneeskunde moet een uitzondering zijn!”

### Nederland: een loterij bepaalt je toekomst

Wie aan een studie met een beperkt aantal plaatsen mag beginnen en wie niet, wordt



“**De meest gemotiveerde studenten moeten de kans krijgen om hun droomstudie te volgen**”

in Nederland bepaald door een centrale loting of via een sollicitatieprocedure waarvoor de universiteiten de spelregels zelf bepalen. Milou heeft enkel deelgenomen

aan de loting. Wie deelneemt aan de decentrale selectie voor Diergeneeskunde en slaagt, verplicht zich om later de master Veterinaire volksgezondheid/Landbouwhuisdieren te kiezen. “Ik wilde me niet vastpinnen op deze afstudeerrichting”, vertelt Milou. Dan maar loten. “Mijn kans om ingeloot te worden was ongeveer 30 procent.”

Omdat ze toch uitgeloot werd, kwam ze in Antwerpen studeren.

De kans om ingeloot te worden wordt be-

paald door de eindexamencijfers. Wie zijn middelbare school afsluit met een gemiddeld cijfer van 8,0 op 10 of hoger, heeft vrije keuze. Wie lager heeft gescoord, kan deelnemen aan een gewogen loting: hoe hoger je cijfer, des te groter je kans om ingeloot te worden. Het fijne verschil met Duitsland: Nederland organiseert een centraal eindexamen. Twee Nederlandse middelbare schooldiploma's zouden dus beter vergelijkbaar moeten zijn dan twee Duitse.

Volgens Thijs de Wit zijn goede middelbare schoolcijfers geen belofte dat iemand geschikt is voor een bepaalde opleiding: “Goed kunnen lopen wil niet zeggen dat je ook goed kan zwemmen. Wanneer er toch een selectie gemaakt moet worden, vinden wij het beter om op basis van motivatie of voorkennis te selecteren. De meest gemotiveerde studenten moeten de kans krijgen om hun droomstudie te volgen.”

En hoe bepaal je dat dan? “Als er naast gesprekken ook een toelatingsexamen is, gericht op de vaardigheden die nodig zijn voor de studie, is dat een relatief acceptabele manier.” Milou is het daarmee eens: “Ik zou een toelatingsexamen zoals hier voor de richting Geneeskunde eerlijker vinden.”

Wie had dat gedacht: Nederlanders zijn ja-loers op ons toelatingsexamen. ■

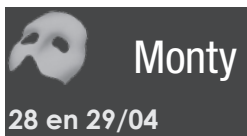


# Mei 2009

De Antwerpse pleinen, parken en terrasjes lopen vol. Ja hoor, het is zomer. Omdat u binnenkort voor een tijd achter slot en grendel vertoeft, is ons advies: *kom uit uw kot*, zolang het nog kan.



'...I think we are in Rats' Alley' | In deze voorstelling wordt negen keer een trapje beklommen om verslag



te doen van gebeurtenissen die plaatsvinden aan de andere kant van de muur, in de zaal, de steeg, het café, de buitenwereld of het toneelrepertoire. Inspiratiebronnen voor het stuk zijn onder andere Buster Keatons 'The Scarecrow' en 'The Waste Land' van T.S. Eliot.

## 6/05 Stadswaag

**Antwerp on Stage** | De eerste editie van het gratis muziekfestival Antwerp on Stage betekent een middag vol lokaal muzikalent, gevolgd door een avond met Vlaamse topbands. Wat wil je nog meer? Goedkoop bier, lekkere cocktails en toffe randanimatie? Wordt voor gezorgd!

**Belgische Improvisatie Liga: Seizoensfinale** | BIL, of voluit de Belgische Improvisatie Liga, organiseert al twintig jaar improvisatiematches. Daarbij nemen twee teams het tegen elkaar op in de *patinoir* (een ijshockeyring) onder toezicht van een strenge scheidsrechter. In de seizoensfinale nemen de twintig beste teams het tegen elkaar op. Als u het niet eens bent met de kandidaten, kan u hen bekogelen met uw pantoffels.



## 30/04 Petrol

**Felix da Housecat** | Felix da Housecat, bij ons vooral bekend van zijn steengoede nummer 'Silver Screen Shower Scene', staat al sinds het einde van de jaren tachtig achter de draaitafel en wordt (te-recht) een van de voortrekkers van de Amerikaanse dance- en housescene genoemd. Een absolute top- per dus. De kans is overigens groot dat u een troep dwarsleden tegen het lijf loopt.

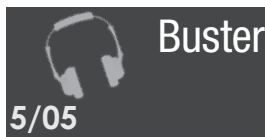
**The Black Box Revelation** | The Black Box Revelation doet het goed. Na hun tweede plaats op de Humo's Rock Rally van 2006, hun debuutplaat 'Set Your Head On Fire', een Europese tour als voorprogramma van dEUS en een clubtour in de Verenigde Staten, staan ze nu op de rand van de internationale doorbraak. Ondertussen *placeren* ze ook nog even een concertje in Trix. *Be there!*



## 25 en 26/05 cc De Kern

**Film: 'Loft'** | Cultuurbarbaren of nijdige koppigaards die de Vlaamse kaskraker 'Loft' nog niet op groot scherm bewonderden, krijgen nu een tweede kans. De film wordt nog drie maal vertoond in cultuurcentrum De Kern in Wilrijk. Ook bezeten fans die de film voor de vijfde keer willen bezichtigen zijn welkom!

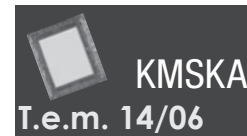
**JazzNight** | Het Conservatorium van Antwerpen gooit zijn studenten van de jazzafdeling op het podium. Joachim Thijs (sax), Tim Finoulst (gitaar), Wout Gooris (piano), Lotte de Blicke (contrabas) en Tom Maes (drums) maken een avondje in jazzcafé Buster nog meer de moeite.



## 20/05 Groenplaats

**Benefietconcert Amnesty International** | Naar goede gewoonte loopt ook dit jaar de Groenplaats weer vol voor het goede doel. Dit evenement, georganiseerd door Recht tegen Onrecht, staat al voor de negende keer in het teken van de rechten van de mens. Op de affiche staan artiesten als The Ditch, Discobar Galaxie, Kate Ryan en Hannelore Bedert. Om de organisatie te steunen kan je ter plaatse een hippe button kopen.

'Goya, Redon, Ensor. Grotseke schilderijen en tekeningen' | Het



woord 'grotseke' wordt hier en daar in een cursus vermeld, verschijnt al eens in een krant en staart u wellicht af en toe eens aan vanuit één of ander hermetisch boek. Maar wat betekent het? Van deze tentoonstelling over schilders/tekenars Goya, Redon en Ensor wordt u alvast niet veel wijzer, maar misschien des te kritischer. Kijk op pagina 20 voor een recensie.

Modemuseum  
www.momu.be

Zuiderpershuis  
www.zuiderpershuis.be

TRIX  
www.trixonline.be

deSingel  
www.desingel.be

Monty  
www.monty.be

Toneelhuis  
www.toneelhuis.be

KMSKA  
www.kmska.be

Muhka  
www.muhka.be

FotoMuseum  
www.fotomuseum.be

Arenbergschouwburg  
www.arenbergschouwburg.be

AMUZ  
www.amuz.be

Scheldapen  
www.scheldapen.be

Cultuurweb  
www.cultuurweb.be

Petrol  
www.petrolclub.be

Buster  
www.busterpodium.be

CCBe  
www.ccbe.be

De Roma  
www.deroma.be

De Kern  
www.ccdekern.be

Vleeshuis  
www.museumvleeshuis.be

Rataplan  
www.rataplanvzw.be

# Charleroi in A

## beestig, roestig en schraal

### Op Safari in 't Stad

TEKST: KASPAR BEELEN & FLORIS GEERTS  
FOTO'S: LAURA MEYVIS (P.11) & TOM VINGERHOETS

ENKELE STUDENTEN UIT CHARLEROI BESLOTEN HUN STAD TERUG OP DE KAART TE ZETTEN DOOR CITYSAFARI'S TE ORGANISEREN. IN EEN TOERISTENBUSJE REIST U DAN DOORHEEN DE 'LELIJKSTE STAD VAN EUROPA', VAN INDUSTRIËLE RUÏNES TOT HET HUIS VAN DUTROUX. NATUURLIJK KAN ONZE ANTWERPSE NEK HET NIET VERDRAGEN DAT EEN ANDERE STAD ONS DE LOEF AFSTEekt, ZELFS NIET IN LELIJKHEID, ABSURDITEIT, WERKLOOSHEID OF PERVERSITET. WAT CHARLEROI KAN, MOET ANTWERPEN BETER KUNNEN. GEWAPEND MET EEN CAMERA DOET DWARS ALVAST EEN POGING OM 'LE PAYS NOIR' VAN ANTWERPEN TE BEZOEKEN.

#### De karavaan zet zich in beweging

Onze safari start (hoe kan het ook anders) aan de Antwerpse Zoo. Als belangrijkste toeristische attractie van België, past de 'zjologie' wellicht niet in onze alternatieve route doorheen Antwerpen, ware het niet dat het in de Ommeganck-

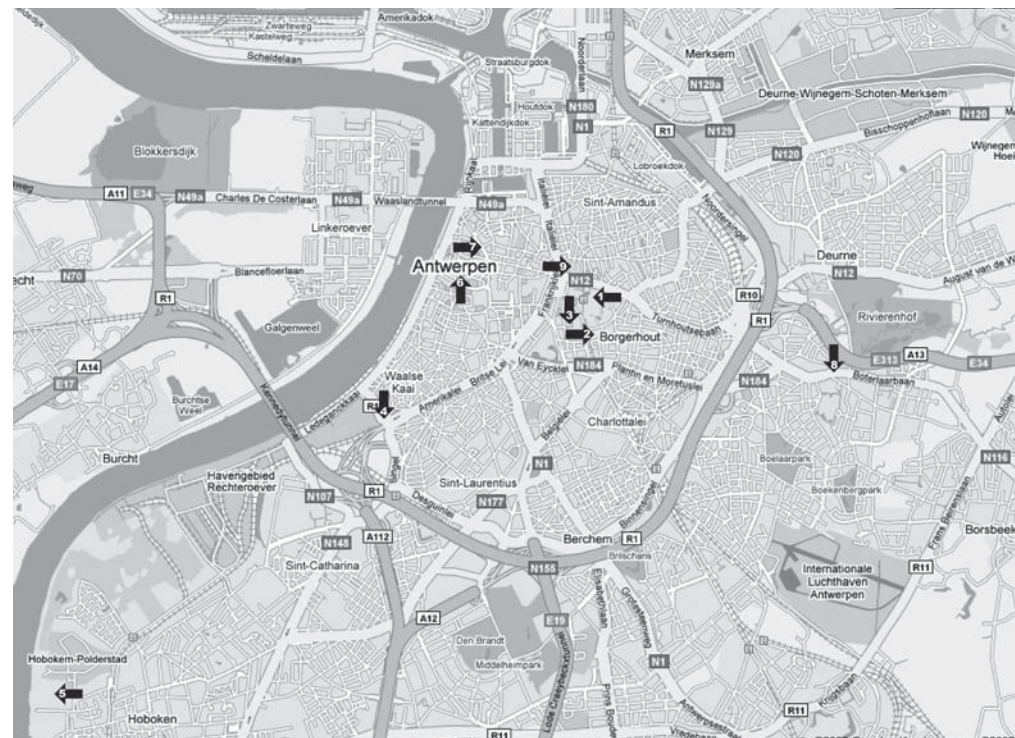
straat mogelijk is om doorheen het fraaie traliewerk enkele giraffen te spotten, en dat volstrekt gratis. Zo start de dag meteen met het echte savorigefoel. We wanen ons even in de savanne.

#### Baobab

Voor een klein plekje Afrikaanse *brousse* doen we het Kievitplein aan, achter het Centraal Station. Midden tussen de kantoorgebouwen stuiten onze lustige toeristen op vier rijzige metalen Baobabs. 'Majestueus' zou een toepasselijk adjectief kunnen zijn, 'roestig' een mogelijk alternatief. Niettemin, als er weer eens een trein gemist wordt, is dit een zeer aangename plek om de aap uit te hangen.

#### Diamantwijk

Onze karavaan trekt verder door de woeste stadsjungle op zoek naar diamant. In de Schupstraat vond op 16 februari 2003 de grootste diamantroof aller tijden plaats. Vier Italianen die de





kunst van het ontvreemden in de vingers hebben, gingen aan de haal gaan met € 100 miljoen aan diamanten. Paramount Pictures hoopt even veel geld aan deze roof te verdienen en kocht alvast de filmrechten. Om de hoek nog een zwarte bladzijde uit de stadsgeschiedenis: aan de Portugese synagoge in de Hovenierstraat ontplofte op 20 februari 1981 een bomauto. De tol was drie doden en nog eens twintig gewonden.

### Zillion

O Zillion, vergane glorie van het Antwerpse nachtleven! Eens een 'danstempel', nu een tochtige ruïne. De monumentale stenen schouw – of is het een vuurtoren? – is zeker een bezoekje waard. Maar treuzel niet te lang. Over het uiteindelijke lot van deze smurfblauwe burcht is nog niet beslist, maar dat blijft niet duren. Kraken staat dus nog vrij, voorlopig. Met een beetje moeite kunt u nog een laatste dansje *placeren*, zij het alleen.

### Cockerill Yards

De karavaan trekt nog zuidelijker: richting Hoboken. Aan de oever van de Schelde vond midden jaren negentig de Antwerpse variant van de sluiting der mijnen plaats: de sluiting van Cockerill Yards. Generaties families werkten hier op de befaamde scheepswerf in Hoboken. In 1982 ging de scheepswerf failliet en werd hij overgenomen door Boelwerf. In 1994 ging ook Boelwerf over de kop, waardoor 3500 werknemers op straat stonden. Wat overblijft zijn verlaten maar indrukwekkende werkplaatsen.

### Absintbar

Het zuidelijkste punt is bereikt en de groep reist weer noordwaarts. Tijd om de benen te strekken en de dorstigen te laven met een omstreden drankje: absint. Het waren slechts vier maanden waarin Vincent Van Gogh in onze stad aan de Academie voor Schone Kunsten studeerde, maar toch lang genoeg om verslaafd te raken

aan absint. Over dit drankje gaan de wildste verhalen de ronde, maar één ding is zeker: Van Gogh had het duidelijk nodig om zijn meesterwerken te borstelen. Zonder Antwerpen was Van Gogh dus nooit de virtuoos geworden die hij was.

### Safari en wapens

Na een deugddoende rustpauze zet de karavaan zich terug in gang op weg naar de Minderbroedersruï. Op het pleintje Pottenbrug, onder de ogen van Paul Van Ostaijen, schoot Hans Van Temsche Songül Koç neer. Het gat van de kogel in de bank is daarvan een stille getuige, waardoor deze fantastische plek nog jarenlang een trieste smet met zich mee zal dragen.

### Op visite bij een vriendin

Mevrouw Leemans is een begrip. Met haar typische tantekapsel en de guitige glimlach van een zebra duikt ze al jaren in allerhande tijdschriften

op. Voor een echte tête-à-tête kunt u nu ook afzakken naar het pittoreske Deurne. Aan de Herentalsebaan pronkt haar glazen huisje. Heb je geen geld meer voor een rondje? Lenen bij mevrouw Leemans is lenen bij een vriendin! Maar laat u niet door haar charmes in de luren leggen, voor u het weet bent u dakloos. Ze naait u waar u bij staat.

### Geen safari zonder soa

Straatprostitutie is een uitstervend fenomeen, alleen in de Atheneumbuurt krijgt men de straatmadeliefjes niet gewied. Gelukkig maar! Geen Antwerpen Noord zonder schrale kantjes. De bonte mengelmoes aan ethniciteiten en soa's zorgt voor een gediversifieerd aanbod. Hoerenlopen voor de meer avontuurlijken (en de minder kieskeurigen) onder ons. Daarna kunt u in de volkse kroegen rondom aangenaam keuvelen met werkloze alcoholisten. Schol! ■

# STIEFMOEDERLIJK BEHANDELD

## 12-urenloop van ASK-Stuwer ten voordele van gecontesteerde organisatie

TEKST: DENNIS VAN DEN BUIJS  
FOTO: TIJL DE BOCK (P.13) & MAXIE ECKERT

Onlangs kreeg elke UA-student een e-mail met volgende boodschap: “De jaarlijkse 12-urenloop, georganiseerd door ASK-Stuwer in samenwerking met de UA sportraad, is dit jaar een sponsorloop ten behoeve van de vzw Moeders voor Moeders.” Niets mis mee, ware het niet dat deze organisatie een niet geheel maagdelijke reputatie geniet. Vaker dan gewild kwam de vzw in de pers in verband met **discriminatie**, en werd ze in verband gebracht met **Vlaams Belang**. *dwars* geeft een overzicht van de feiten.

Moeders voor Moeders is een liefdadigheidsorganisatie die opereert in Borgerhout. Haar werking richt zich op kansarme gezinnen die bij officiële instanties zoals het OCMW tussen de mazen van het net vallen en niet op de broodnodige hulp kunnen rekenen. Zoals de naam van de vzw doet vermoeden, zijn er enkel vrouwen in actief en kunnen er ook enkel vrouwen terecht, want “uit ondervinding is gebleken dat het rustiger is als mannen niet binnengelaten worden”, aldus hun webstek. De organisatie richt zich op de basisbehoeften: voeding, kledij en verzorging in een erg brede zin. Moeders kunnen er terecht voor gratis voedsel en hygiënepakketten, kinder- en babyspulletjes, schoolmateriaal, een doktersconsultatie en zelfs een voordelige kapbeurt. Het grote publiek kent de organisatie waarschijnlijk van de veel besproken vondelingenschuif, waarin moeders hun pasgeborene te vondeling kunnen leggen.

### Een tikje op de sluier

Ondanks het feit dat Moeders voor Moeders goed

werk levert en een helpende hand biedt aan mensen die het nodig hebben, is het geen onbesproken organisatie. Zo liet De Morgen in september 2000 enkele misnoegde ex-medewerksters van de organisatie aan het woord die er de brui aan hadden gegeven. De dames waren het unaniem eens: Moeders voor Moeders discrimineert systematisch en verleent niet aan iedereen dezelfde hulp. De voorzitter zou hen meermaals op de vingers hebben getikt dat er te veel allochtone vrouwen werden geholpen. Die voorzitter, tevens de oprichtster van de vzw, heet Monique Verdickt, moeder van acht kinderen en overtuigd katholiek.

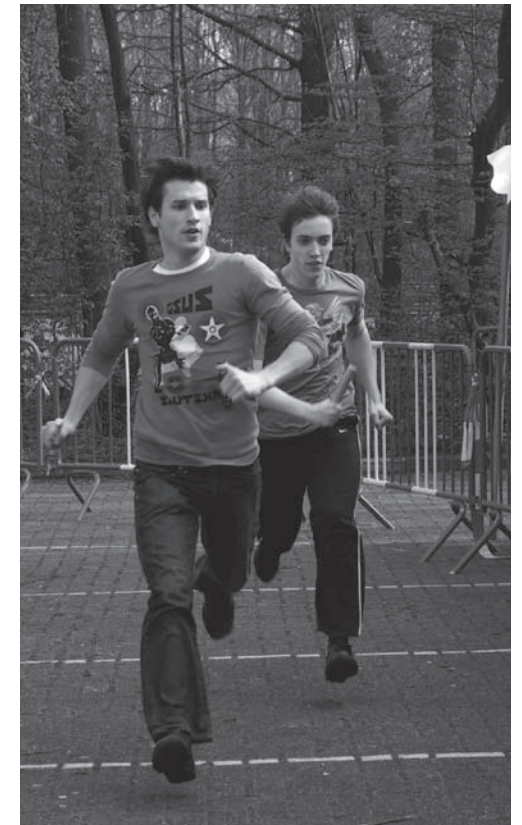
### Hoofddoek aan = geen hulp

In 2003 kwam de vzw andermaal negatief in de pers met een hoofddoekincident. Er was een relletje ontstaan met een moslimvrouw die om hulp vroeg maar weigerde haar hoofddoek af te doen. Het is een interne afspraak binnen de vzw dat vrouwen in de centrale ruimte, waar hulpgoederen worden overhandigd (en mannen niet toegelaten

zijn), de hoofddoek afleggen. Na haar weigering werd de moslima gevraagd de plaat te poetsen, waarop er een hevige woordentwist ontstond waar zelfs de politie werd bijgehaald.

In 2007 zou het Centrum voor Gelijkheid van Kansen en voor Racismebestrijding (CGKR), na een gelijkaardig incident en daaropvolgende klacht van een hulpbehoevende moslima, een gesprek met Moeders voor Moeders aangaan. “Ik blijf bij mijn principes: de kruisbeelden blijven hangen en de hoofddoeken komen er niet in. Wij helpen iedereen gratis voort, maar dan vragen we wel respect voor onze huisregels én onze Vlaamse identiteit”, was de reactie van Verdickt, die er aan toevoegde dat zij in een moskee ook haar schoenen moet uitdoen.

Het CGKR was voor het overige erg lovend voor het nobele vrijwilligers- en welzijnswerk van de organisatie. Moeders voor Moeders liet zich in de zaak bijstaan door advocaat en raadsman Hugo Coveliers, Antwerps gemeenteraadslid



voor Vlaams Belang. Op de webstek van die partij vinden we ook een artikel over het optreden van het CGKR waarin de auteur het heeft over een “heksenjacht tegen vermeend racisme” door de “fundamentalisten van de verdraagzaamheid” of de “bloedhonden van het officiële anti-racisme”. Monique Verdickt wordt “moedig” en “strijdlustig” genoemd, terwijl de moslima’s “radicaal” en “fundamentalisten van Allah” zijn. Deze polemiserende tekst op de webstek van het Belang veeft discriminatie onder tafel en getuigt van een duidelijke sympathie voor de organisatie en haar stichtster.

### Belangwekkend

Officieel komt de liefde slechts van één kant. Monique Verdickt heeft in de pers immers steeds verklaard een apolitieke organisatie te leiden en tegen het Vlaams Blok/Belang te zijn. Ook het feit dat haar geadopteerde zoon het kind is van een Poolse moeder en een Ghanese vader en bijgevolg een “zwart boeieke”, haalt de voorzitter in vroegere artikels ter verdediging aan. Wij vroegen Monique Verdickt om verdere uitleg over de discriminatie en mogelijke banden met het Belang.

Al snel geeft de voorzitter ons te kennen dat tussen droom en daad vaak praktische bezwaren staan. “De organisatie is vijftien jaar geleden gestart met het doel mensen van bij ons te helpen, maar in tussentijd is er veel veranderd. Er zijn namelijk veel mensen bijgekomen. Vandaag bieden wij hulp aan meer dan 70 nationaliteiten. Ondertussen hebben er ook veel buitenlanders de Vlaamse, of liever Belgische nationaliteit verkregen. Wij zijn een typisch Vlaamse organisatie met Vlaamse waarden, en ja, dat leunt een beetje aan bij het Vlaams Belang, maar dat is wat

de pers er van maakt. Ik aanvaard geld van het Vlaams Belang,” zegt Verdickt nog, “maar ook van de sp.a, Bart De Wever (*N-VA, nvdr.*) en Jean-Marie Dedecker (*LDD, nvdr.*). Moet ik dat dan ook weigeren? Dat is toch dikke flauwekul!”

Over de belastende getuigenissen in verband met discriminatie van voormalige medewerkers heeft Monique Verdickt ook een eigen visie: “In die periode hadden we medewerkers die er een sport van maakten buitenlandse moeders te helpen vóór de Belgische. Het is ook niet de



bedoeling om personen te ondersteunen die, via het OCMW en het kindergeld, meer geld krijgen dan de mensen die hen bedienen.” “Sterker nog,” gaat Verdickt verder, “die ex-medewerkers hebben nu zelf een eigen hulporganisatie die enkel buitenlanders helpt en geen Belgen. Is dat dan geen discriminatie?”

### De Colen-connectie

Op persoonlijk vlak is er een duidelijkere link te leggen tussen Vlaams Belang en Moeders voor

Moeders. Hun veelbesproken vondelingenschuif werd in 2000 plechtig geopend door Alexandra Colen. Zij is sinds 1995 verkozen in de kamer voor Vlaams Belang en staat op verschillende vlakken erg dicht bij Verdickt. De politica staat bekend om haar diepe rooms-katholieke geloof en is een verdedigster van rechts-conservatieve waarden. Colen zag in de vondelingenschuif een prachtig alternatief voor abortus. In 2007 toonde roerganger Filip Dewinter zich eveneens een groot voorstander van de vondelingenschuif. In naam van de partij pleitte hij voor gelijkaardige initiatieven in

hebben toch nog de vrijheid om zelf keuzes te maken? Mevrouw Colen is iemand die vecht voor het leven. Bovendien waren er nog andere politica's aanwezig zoals Miet Smet en Wivina Demeester.” Op de vraag of Colen een persoonlijke vriendin is, reageert de voorzitter kort: “Ik zie niet in wat dat daarmee te maken heeft. Ik heb vele vrienden, waaronder ook minister Dirk Van Mechelen. Wij zijn in hetzelfde dorp geboren.” Desalniettemin was het niet deze *buddy*, maar wel volksvertegenwoordiger Colen die Verdickt vóór de opening naar Hamburg vergezelde om het systeem van de vondelingenschuif te prospecteren.

### ‘We vermoedden het omgekeerde’

Peter Hellinckx, praeses van ASK-Stuwer, de overkoepelende studentenorganisatie van de buitencampussen en organisator van de 12-urenloop, valt uit de lucht wanneer we hem deze informatie voorleggen. Hij betreurt vooral dat mensen die veel gezinnen helpen op een negatieve wijze in de media moeten komen. “ASK-Stuwer staat te allen tijde los van enige politieke overtuiging”, zegt hij. “Wij weten ook helemaal niets over een vermeende band tussen de vzw en het Belang. Sterker nog, we vermoedden eerder het omgekeerde. We kregen al enkele verwijten dat de hulp dit jaar enkel naar moslimvrouwen zou gaan.” Op de vraag of deze informatie iets verandert aan de geplande sponsoractie is Hellinckx duidelijk: “Zolang elk jaar is het voor ons van het grootste belang dat onze hulp terecht komt bij mensen die het nodig hebben. Of Moeders voor Moeders al dan niet politiek beïnvloed wordt, durf ik niet zeggen. Dat de hulp terecht komt bij mensen die het echt kunnen gebruiken, wel.” ■

alle Vlaamse steden. Andermaal werd de vzw, of toch een initiatief ervan, expliciet gesteund door het Vlaams Belang.

In het verleden zei Verdickt over Colen dat zij “sinds jaren kleren komt brengen” en “zich over het welzijn van kinderen bekommert.” Aangezien er wel meer vrouwen aan beide criteria voldoen, kan men toch vraagtekens plaatsen bij het feit dat een uitgesproken politiek figuur de inhouding van de vondelingenschuif verzorgde. Is dat dan geen statement? “Neen”, verweert Verdickt zich. “Wij

# JIJ BENT GROOT EN IK BEN KLEINKUNST

## KLEINKUNST ONDER DE LOEP

TEKST: MARGOT BLOEMEN, TIJL DE BOCK & SABETH SNIJDERS | FOTO'S: TIJL DE BOCK

Kleinkunst is al lang niet meer dat stoffige genre waarin baardige mannen met doedelzak en draailier de plak zwaaien. Integendeel, het is *very much alive and kicking*, gemoderniseerd door zoetgevooisde jongedames als Hannelore Bedert en tegenwoordig zelfs op 's lands commerciële zenders hoorbaar. Kleinkunst is hip! Onze man spit de geschiedenis van de kleinkunst uit en vraagt zich af of kleine liedjes misschien ook niet grote kunst kunnen zijn. Onze vrouwen leggen hun oor te luisteren bij de jonge garde.

$E=mc^2$ . Zoveel is duidelijk. Maar wat is nu kleinkunst? Denk je meteen aan Boudewijn De Groot, Wannes Van de Velde of Willem Vermandere? Of zie je het wat letterlijker met bijvoorbeeld de 'Little People in the City' installaties van Slinkachu, de minimalistische schilderkunst van Sol LeWitt, macrofotografie of zelfs 's werelds kleinste origamifiguur. Een zoektocht naar het hoe en wat van kleinkunst is onvermijdelijk.

### HALF LEEG OF HALF VOL?

Je zou alle mogelijkheden hierboven on-

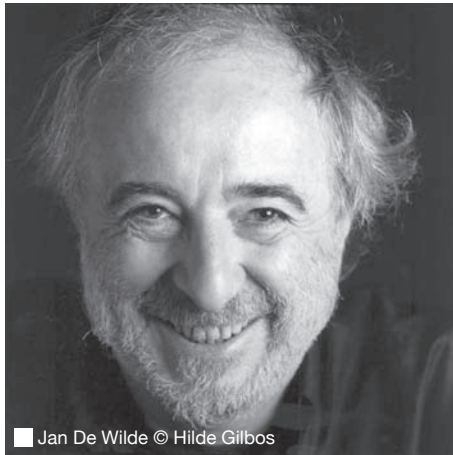
der die noemer kunnen steken. Noem het rebellie tegen de eeuwige vakjesstoppers. Hoe het ook zij, de term is uitgegroeid tot een zeer breed interpreteerbaar begrip dat al heel wat discussies heeft doen oplaaien. Niet enkel over wat het nu juist is (al denk ik wel dat iedereen het er mee eens is dat Clouseau géén kleinkunst is), maar ook of het woord nu al dan niet denigrerend is. Het element 'klein' in de naam wordt door sommigen als neerbuigend ervaren, terwijl anderen het net beschouwen als een neutrale verwijzing naar het intieme karakter van de



kunstvorm.

### VAN KLEIN NAAR GROOT

De term 'kleinkunst' vindt zijn oorsprong bij Jean-Louis Pisuisse, een Nederlandse zanger/cabaretier die voor velen geldt als dé grondlegger van de kleinkunst. Beïnvloed door de Parijse cabarets betitelde hij zijn Nederlandse equivalent van het Franse *cabaret artistique* als 'intieme kleinkunst'. Sinds de oprichting van de Amsterdamse Academie voor Kleinkunst in 1960 werd de term geleidelijk aan ook gebruikt voor alle zangers en muziek-



Jan De Wilde © Hilde Gilbos



De Anale Fase

groepen met een eenvoudig of akoestisch instrumentarium die in de eigen taal zingen. Eind jaren 70 werd er ook in Antwerpen een opleiding aan het conservatorium opgestart, vooral vanuit het Nederlandse protestlied, wat dan weer was overgewaaid uit Amerika, met onder andere Bob Dylan.

De laatste 15 jaar heeft die opleiding een



Sam van de Fixkes

enorme evolutie doorgemaakt. De opleiding valt niet onder 'Muziek' maar onder 'Drama'. Jan Van Looy, coördinator van de afstudeerrichting Kleinkunst aan het conservatorium, licht toe: "We zien het als een 'makersopleiding', waar onze studenten liedteksten en -nummers, maar ook theaterteksten leren maken. Het heeft niets meer te maken met de man met de lange grijze baard en geitenwollen sokken. De kleinkunst heeft zich grondig vernieuwd, met een enthousiaste nieuwe lichtung zoals Hannelore Bedert, Het Zesde Metaal, Liesa Van der Aa... Er

mag nu best wel wat *elektriek* of rock-'n-roll bij zitten."

Een hele evolutie, want toen Boudevijn De Groot - vaak omschreven als de Nederlandse Jacques Brel - besloot om net zoals Bob Dylan de overgang te maken van akoestische naar elektrische gitaar, werd dat door vele puristen weggehoond. Nu zijn computerprogramma's om muziek te maken een vast onderdeel geworden van de opleiding. Veel hedendaagse kleinkunstgroepen hebben ook het klassieke minimale instrumentarium

aanzienlijk uitgebreid.

Neem De Anale Fase, die begon als *old-skool* kleinkunstgroep met een simpele opstelling, maar geleidelijk aan beïnvloed werd door *neofolk*-groepen als CocoRosie en Sufjan Stevens. Nu vullen ze een doorsnee jeugdhuispodium met een bont allegaartje aan instrumenten. Fixkes of Het Zesde Metaal zijn heuse bands, maar kan men zeker ook als kleinkunst bestempelen. In principe zou zelfs een laptopmuzikant als Arne Van Petegem, beter bekend als Styrofoam, in deze categorie ondergebracht kunnen worden. En zo zou hij ook genoemd worden, mocht er niet één essentieel element ontbreken: Nederlandstalige teksten.

Ondanks het gekibbel her en der over de term, is iedereen het erover eens dat 'Nederlandstalig' een voorwaarde is, anders hadden singer/songwriters als Dylan en Suzanne Vega zeker ook onder kleinkunst gevallen. Bij die laatste stelling kunnen zelfs de "grootmeesters" zich aansluiten.

## KLEINEREND

Niettemin wordt het etiket 'kleinkunst' door diezelfde grootmeesters veelal ge- ►

haat. Vooral op het woord 'klein' heeft een kleinkunstenaar van het eerste uur als Jan De Wilde het niet begrepen: "De term verwijst, veronderstel ik, naar een minimale vorm van kunst, terwijl ikzelf 'liederen' een hogere kunstvorm vind. Zelfs de lichtere liederen van Georges Brassens of Boudewijn De Groot vind ik niet te onderscheiden van een kunstwerk van bijvoorbeeld Van Gogh. Als je dan de term 'kleinkunst' gaat gebruiken, vind ik dat wel beledigend."

De jongere generatie ervaart de term doorgaans niet als een stigma. Zij zien het veeleer als een verwijzing naar de grootmeesters, waardoor de mensen meer geneigd zullen zijn eens te komen kijken naar hun optredens. "Op zich vinden we kleinkunst geen denigrerend woord", zegt Joeri Cnapelinckx van De Anale Fase. "Wat is dat nog? Ik denk dat de oudere garde dat vooral zo ervaart omdat zij daarin geplaatst zijn door de media en daardoor de drang hebben om meer te zijn dan dat hokje. Ze zouden die term misschien eens moeten herdefiniëren, of een nieuwe term zoeken, één die beter past en waar niemand problemen

mee kan hebben."

"Als je over iets wilt praten, moet je het ook kunnen benoemen, maar niemand heeft tot nu toe een beter woord gevonden", aldus Jan De Wilde. "Bram Vermeulen, bijvoorbeeld, haatte het woord als de pest. Wanneer ze hem vroegen wat hij maakte, zei hij: 'Ik schrijf liederen'. Je mocht zelfs het woord 'liedje' in zijn bijzijn niet gebruiken, het waren 'liederen'. Ik vind dat nogal een stom woord (*lacht*) maar ik begrijp hem wel."

### HOKJES SHMOKJES

Wat er ook van zij, het genre leeft en het ziet ernaar uit dat het dat ook zal blijven doen. De grootmeesters worden nog volop gerespecteerd door de jongere generaties, wat blijkt uit de vele aanvragen die ze nog krijgen om samen iets te doen. Oudere nummers worden herwerkt en nieuwe samenwerkingen op poten gezet. Gelukkig is het hokje kleinkunst inmiddels groot en breed genoeg om veel artiesten te huisvesten. Maar voor wie toch een bloedhekel aan het woord blijft hebben: ik stem voor 'Liederenkunst'!

# KATINKA POLDERMAN

## ALS HET MAAR NIET OVER MAANDVERBANDEN GAAT

Enkele jaren geleden won ze het Leids Cabaret Festival en tegenwoordig toert ze met haar tweede show door België. Met 'lichtvoetig cynisme' en 'subtiële lomphheid' breidt Katinka Polderman een hekelzang op de maîtresse van haar ex aan onvervalste schlagers over de problematiek in Tanzania.

**Je omschrijft je show als een voorstelling met veel liedjes over de wereld en over meer persoonlijke onderwerpen, iets niet te snel of hip waarin maandverbandenhumor wordt vermeden.**

Wat ik daarmee bedoel is dat ik geen 'vrouwen-cabaret' maak. Ik wil me niet verbranden aan onderwerpen die enkel interessant zijn voor vrouwen rond een bepaalde leeftijd: kinderwensen, maandverbanden en dergelijke. Ik zing gewoon over dingen die me bezighouden.

**Dat klinkt als kleinkunst.**

Kleinkunst is in mijn ogen cabaret zonder de humor. Ik bedoel, in kleinkunst zit ook vaak humor, maar het is niet verplicht. Wanneer je in Nederland als cabaretière optreedt, dan verwachten de mensen dat er gelachen wordt. Bij kleinkunst heb je die verwachting niet.

**Zie jij de muziek uit je nummers eerder als het vervoermiddel van je teksten?**



© Willem de Roon

Misschien zou de muziek in mijn nummers meer aandacht krijgen als ik een geweldig muzikante was, maar op dit moment gaat voor mij nog de inhoud boven de vorm. Ik zou eerder met een goede tekst en slechte muziek optreden dan omgekeerd.

**Merk je een verschil wanneer je optreedt in België of in Nederland, kleinkunst- of cabaretland?**

Ik heb het gevoel dat wat ik breng ook in België aanslaat. Het lijkt wel alsof Belgen beter luisteren en meer openstaan voor zang. In Nederland had ik soms het idee dat wanneer ik op een cabaretavond met m'n gitaar op het podium kroop, mensen iets hadden van "Oh nee, liedjes!" Terwijl het voor een Belgisch publiek, zelfs al sta ik aangekondigd als comedy, niet uitmaakt of ik zing of aan het praten ga.



## Denk je dat jonge Belgische kleinkunstenaars meer aanleunen bij cabaret dan vroeger?

Ik ken een paar jonge Belgische kleinkunstenaars, maar of die meer humor in hun teksten brengen kan ik niet zeggen. Het is gewoon leuker ervoor te zorgen dat er ook wat te lachen valt wanneer je een hele avond op het podium staat. Bovendien kan je bepaalde onderwerpen gemakkelijker brengen met wat humor en relativering. Maar volgens mij deden mensen als Raymond van het Groenewoud dat al, dus ik denk niet dat het een invloed van het cabaret is.

## Hoe ben jij eigenlijk in het cabaret terechtgekomen?

Ik heb altijd al geschreven, eigenlijk vanaf dat ik kon schrijven. Maar het is pas echt cabaret geworden toen ik rond m'n veertiende een elektrische gitaar kocht. Ik maakte toen al voor de grap pornografische liefdesgedichten voor mijn leraren en stopte die dan tijdens de pauze in hun postvakje. Die ben ik toen op muziek gaan zetten en op de open podia op school beginnen zingen. Toen werd het cabaret.

## Later ben je een echte opleiding gaan volgen voor cabaretier. Denk je dat je zonder die opleiding hetzelfde zou doen als nu?

Ja en nee. Ik denk dat ik uiteindelijk wel was uitgekomen bij wat ik nu maak, maar m'n eerste voorstelling had er zonder die opleiding in ieder geval anders uitgezien – nog klungeliger. Ik denk dat ik, zonder die opleiding en wat ik daar heb geleerd van mensen uit het vak, tien jaar langer nodig had gehad om te staan waar ik nu sta.

*Katinka Polderman treedt op 15 mei op in CC Lokeren.*

# X FACTOR EN KLEINKUNST

## 'GROOT ZIJN IN IETS KLEINS' OP VTM

De combinatie vtm en kleinkunst ligt niet meteen voor de hand, maar toch slaagden de broers Mathieu en Guillaume erin om 'voor de zwans' mee te doen met X Factor en uiteindelijk op de vierde plaats te stranden. Nu laten ze vtm voor wat het is en maken deze zomer alle soorten podia onveilig, geflankeerd door hun band Chapo.

## Jullie zingen kleinkunst. Wat is voor jullie hier de definitie van?

Een gezellig muziekske, maar dan met een boodschap. Dat kan met een traan zijn, of met een glimlach, misschien zelfs een combinatie van beide. Het is een verhaal dat je ergens mee naartoe neemt. Het verschil met 'het Nederlandstalige lied' is dat kleinkunst net iets meer probeert te geven, een 'sneaky twist', muzikaal of tekstueel.

## Vergeleken met De Anale Fase verpersoonlijken jullie toch de iets meligere kant van kleinkunst. Hebben jullie hier een specifieke reden voor?

Tijdens het X Factorcircus kozen we bewust iets meer voor de gevoelige snaar om de schoonheid van eerlijke liedjes bloot te leggen en om te bewijzen dat je niet 60 jaar of ouder moet zijn om geraakt te kunnen worden door een lied dat een boodschap draagt. En misschien stiekem om de commerciële muziekindustrie een poepeke te laten ruiken.

## Die commercie heeft er anders wel voor gezorgd dat jullie op een podium als X Factor konden staan. Is dat wel goed voor de kleinkunstcarrière die jullie voor ogen hebben?

Je kiest zelf voor de wegen die je wil inslaan. Als je nu bijvoorbeeld meedoet met 'Sterren op het ijs' of 'Expeditie Himalaya' of wat is dat allemaal, dan krijg je het imago van een BV, hè. Wij hebben altijd de

kans gekregen om onszelf te zijn en we hebben ons nooit verloochend. Maar goed ook, anders waren we waarschijnlijk helemaal niet zo ver geraakt. Dan maakt het niet uit of je bekend raakt via een commerciële zender of niet. Je grijpt zo'n kansen gewoon met beide handen.

## Vinden jullie dat er evenveel humor in jullie optredens zit als bij andere kleinkunstartiesten?

Nu zoeken we naar een gezond evenwicht, het hangt af van de context. Ik zou zeggen dat we het ijs breken met humor om het publiek mee te krijgen. Als er vertrouwen is tussen ons en het publiek, is het makkelijker om binnen te geraken in hun hart. Er moet al eens gelachen worden om tranen te drogen.

*Mathieu & Guillaume en Band treden op 7 mei op in café Buster (Kaasrui 1, Antwerpen).* ■



# Waar sprookjes ontstaan

## Minimensjes in de Reuzentunnel

TEKST: KRIS DEKKER  
FOTO'S: TIJL DE BOCK



Tussen de Opera en de Stenenbrug ligt al 30 jaar lang een lege en ongebruikte metrotunnel. Hoewel de tunnel oorspronkelijk met groot enthousiasme gebouwd werd om files te omzeilen, doken de draken Twijfel en Geldgebrek op. Zij zorgden voor een staking van de toenmalige werken.

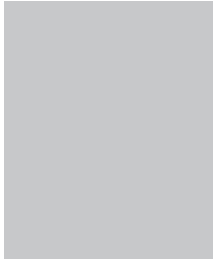
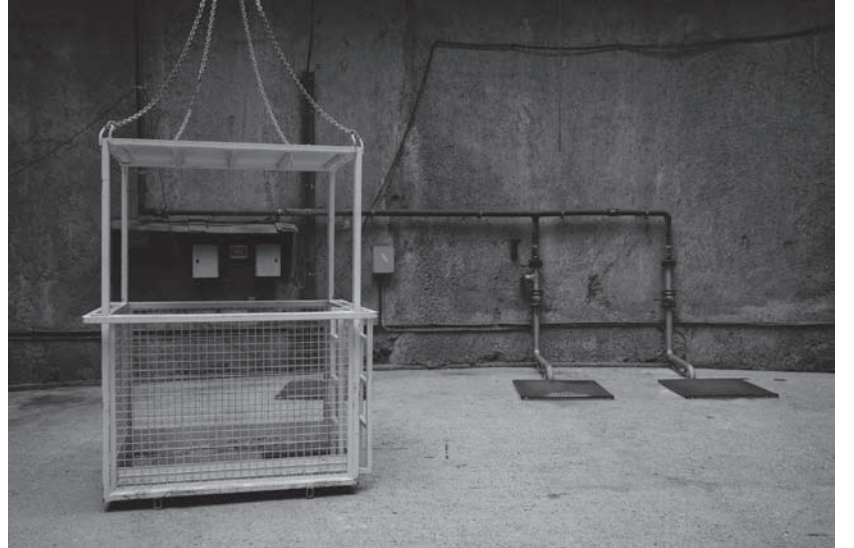
De ideale plek om te BMX'en, feestjes te bouwen, kunstzinnige installaties te organiseren, kabouters te huisvesten, verhaaltjes te verzinnen over reuzenwormen of over 'Stargate', of misschien om champignons en andere fungi te kweken? Iets gemist, denk je nu? Geen paniek, twee nobele tunnelbewaarders zorgden ervoor dat fabeltjes fabeltjes bleven.

Nu wordt de tunnel nieuw leven in geblazen met een toepasselijke naam en startklare werkzaamheden: binnen vijf jaar zoeft na lang wachten een tram door deze Reuzentunnel.

In het weekend van 4 en 5 april kon je nog een laatste stap wagen in de wonderde wereld van de Reuzentunnel. *dwars* ging mee.

Kleine noot voor diegenen met een ongebreidelde fantasie: er is in Antwerpen nog zo'n 6 kilometer ondergronds tramnetwerk niet in gebruik.





# Foute prentjes van grote geesten



Werken van Goya kan je normaal gezien niet bezichtigen zonder dat er achter je een colonne Aziatische camera's de museumzaal omtovert tot een lichtshow die niet zou misstaan in Café d'Anvers. Een tentoonstelling met schilderijen en tekeningen van Francisco Goya, Odilon Redon en James Ensor in ons eigenste Antwerpen klinkt dan ook als dé kans op een intiem onderonsje met drie meesters van de moderniteit. Zeker wanneer het KMSKA erbij aankondigt dat het om hun grotesk werk gaat, afbeeldingen die ontstaan wanneer kunstenaars een blik gunnen op de donkere kantjes van hun geest.

TEKST: SABETH SNIJDERS

## DE GROT VAN NERO

De term grotesk ontstond nadat archeologen het paleis ontdekten van een van de meest duistere geesten uit de westerse geschiedenis, keizer Nero. Tijdens de opgravingen bleken de muren van zijn Domus Aurea versierd met afbeeldingen waarin schijnbaar onverenigbare elementen werden gecombineerd tot een grappig, angstaanjagend of satirisch geheel. Denk hierbij aan verrimpelde, maar hoogzwangere omaatjes, deernes met vreemd geproportioneerde lichamen à la Lolo Ferrari - een meer hedendaags voorbeeld van 'groteskerie' - en andere absurde mens-diercombinaties. Deze wezentjes werden met meer rustgevendende flora- en faunamotieven verwerkt in een symmetrisch geheel.

De zestiende-eeuwers doopten hun vondst *grottesche*, naar de *grotto* of spelonk waarin ze haar ontdekten. Vervolgens begonnen ze, dol als ze waren op alles wat antiek was, lustig varianten op deze decoraties in hun eigen schilderijen te gebruiken. Al snel werd de term gemeengoed om

te praten over buitengewone en absurde combinaties in zowel schilderkunst, theater als literatuur, gaande van de reuzen in Rabelais tot het proza van onze Antwerpse zot Paul van Ostaijen.

## SUBTIELE ONTMASKERING

De groteske werken van Goya die het KMSKA bovenhaalt, blijken niet de levensgrote olieverfschilderijen waar andere musea graag mee uitpakken. Het zijn subtielere werkjes uit een latere periode van de geroemde hofschilder. Na getroffen te zijn geweest door cholera, zonderde Goya zich af en begon etsen te maken waarin hij de schijnheiligheid en de stompzinnigheid van zijn tijdgenoten hekelde. Titels als 'Duidelijke dwaasheid', 'Bekende dwaasheid' en 'Rustige dwaasheid of loyaliteit' spreken voor zich. In de bekendste afbeelding zien we een dame op leeftijd met afzichtelijk tronie zichzelf optutten voor de spiegel, terwijl daarachter haar personeel haar uitlacht. De getoonde werken zijn vrij kleine, gedetailleerde prenten. Bij een eerste oogopslag vind je er vaak niet zoveel aan, bij een tweede frons je de

Francisco Goya, *Hasta la Muerte (Tot aan de dood)*, Ceuleers – Van de Velde Antwerpen



wenkbrauwen en bij een derde blik kan je niet anders dan glimlachen om de originele en grappige benadering.

Van een totaal andere aard is het groteske werk van Ensor. Het begint met een aantal realistische binnenhuis-taferelen, waarop uit het niets plots geesten verschijnen. Al snel moeten deze vroege probeersels echter plaatsmaken voor topstukken van de Oostendenaar zoals we ze verwachten: enorme, kleurrijke, gemaskerde figuren. De eerste stappen van de Belgische moderne schilderkunst, waarin het realistische pad wordt verlaten met als doel de realiteit te ontmaskeren. Voor Ensor tonen de

boosaardige, bespottelijke maskers namelijk beter het ware gelaat van de drager dan zijn levensecht gezicht.

En dan is er nog Redon, een Franse symbolist, die geprangd zit tussen deze twee 'dwaze smoelenschilderaars'. Zowel Redon als Ensor zouden volgens de curator zijn beïnvloed door Goya. Geen spectaculaire vaststelling gezien de invloed die Goya uitoefende op kunstenaars van Baudelaire tot Manet. Het aanschouwen van Redons hypnotiserende interpretatie van Goya zou echter een aanleiding zijn geweest voor het verschijnen van de eerste demonen in Ensors keukens. Wat op zich een interessant gegeven is, maar niets verandert aan het feit



James Ensor, *Man van Smarten*, KMSKA Antwerpen © Sabam

dat de werken van Redon een beetje misplaatst lijken in een tentoonstelling rond het 'groteske'. Hoewel in de door hem gecreëerde droomwereld geregeld onrealistische figuren voorkomen, lijken vooral de mysterieuze dames en vage mythische elementen de aandacht te trekken. Geen motieven die men direct met grotesk zou associëren.

### BELANG VAN HET BEHANG

En daar zit het pijnpunt van de tentoonstelling. Hoewel hij een interessant inzicht geeft in de invloeden op Ensors werk en de kans biedt om enkele unieke etsen van Goya te bewonderen, zegt hij bitter weinig over 'het groteske'. Behalve dat de term doorheen de geschiedenis zo breed is geworden dat men hem op bijna alles kan plakken. Zeker wanneer men na het bespreken van de maskers bij Ensor ook nog eens enkele van zijn werken met veldslagen en Bijbelse onderwerpen erbij sleurt. Het geheel krijgt zo eerder iets van het stillen van de honger van een knorrig kunstminnend publiek met een aantal topwerken, dan het uitwerken van een the-

James Ensor, *Musicerende skeletten*, Privéverzameling © Sabam



ma. Daar kan zelfs het behang met afbeeldingen uit Nero's gouden grot geen verandering in brengen. ■

'Goya, Redon, Ensor. Groteske Schilderijen en Tekeningen.' Koninklijk Museum voor Schone Kunsten Antwerpen, van 14 maart tot 14 juni 2009.

Wie nóg meer wil voor de schamele euro die je als min-26-jarige moet betalen om binnen te mogen, kan op de laatste woensdag van de maand de nocturne van 'Goya, Redon, Ensor' bezoeken. Dan wordt extra sfeer gecreëerd met live muziek en drankjes, aangepast aan de tentoongestelde kunstenaars.

# STEM, JONG!

VERKIEZINGSSPECIAL

STEM JONG. EENVOUDIGER KAN HAAST NIET. U WIL NIET KIEZEN VOOR ÉÉN VAN DIE GEVESTIGDE WAARDEN, VERGRIJSD EN CYNISCH? U STEM T LIEVER OP EEN FRISSE JONGELING? ONERVAAREN UITERAARD, MAAR MISSCHIEN WETEN ZIJ WAT LEEFT BIJ DE JEUGD. DWARS LEGDE ZEVEN JONGEREN OP DE ROOSTER UIT DE ZEVEN PARTIJEN DIE ALLICHT DE KIESDREMPEL ZULLEN HALEN. STEM JONG. STIJN COOLS, KIRSTEN CORNELISSEN & AMBER DANIËLS

OPEN VLD

**PHILIPPE DE BACKER (30 jaar), Voorzitter Jong Vld, eerste opvolger op de Europese lijst van Open Vld, doctoraatsstudent Biotechnologie (UGent)**



Biotechnologie en politiek, het is wat anders. “Die politieke interesse is er altijd al geweest. Ik ben als student bij het LVSV gegaan (*Liberaal Vlaams StudentenVerbond, nvdr.*), zat daar in de raad van bestuur en las heel wat boeken over economie en politiek.” De drijfveer van Philippe De Backer: “Met mensen din-

gen in beweging brengen en wegen op het maatschappelijk debat. Zo hebben we als studenten met het LVSV een pro-stem voor het migrantenstemrecht voorgedragen op het congres van Vld, dat toen jammer genoeg is weggestemd.”

Jong Vld wil wel vaker sneller gaan dan haar moederpartij: “Met de jongeren zijn we de voortrekkers geweest in dossiers als de internationale vrijhandel en de afschaffing van de landbouwsubsidies, die ons eten paradoxaal genoeg duurder maken en de ontwikkeling in de

derde wereld afremmen. Als we het beter weten dan de ‘oude rotten’ bij Open Vld, laten we zeker van ons horen. Door ons, jongeren, een stem te geven, kiest de partij ook voor de toekomst – wat bij andere partijen minder het geval is.”

Wat die kopstukken en jonge politici gemeen hebben, volgens De Backer, is het ‘Europese denken’. “De financiële crisis heeft een Europese oplossing nodig, géén reddingsplan onder het motto ‘eigen volk eerst’. Partijen als de N-VA en het VB, maar ook sp.a en CD&V hebben steeds een nationale reflex in

dit dossier. De uitdaging van de 21ste eeuw is een internationale uitdaging: thema’s als de globalisering, het milieu, migratie behoeven een internationale aanpak.”

De Backer gelooft in de Europese kwaliteiten van het trio Guy Verhofstadt, Annemie Neyts en Dirk Sterckx. Zelf kan hij als opvolger niet verkozen worden voor Europa. Het is wachten tot dat iemand uit het Europees parlement stapt. “Gebeurt dat, dan ga ik heel hard werken en me extra toeleggen op de politiek.”

SP.A

**SEPPE DE BLUST (21 jaar), gemeenteraadslid in Antwerpen, 26ste plaats op de Antwerpse sp.a-lijst voor de Vlaamse verkiezingen, masterstudent Sociologie (UA)**

“Er is nood aan een partij die durft regeren”, stelt Seppe De Blust. “Zonder sp.a krijgen we een rechts-conservatieve regering die minstens bestaat uit de partijen die nu regeren op federaal niveau. De afgelopen twee jaar hebben we gezien dat dat niet werkt.”

Verontwaardiging en het gevoel dat het beter kan, dat zijn de drijfveren van De Blust om aan politiek te doen. “Ik wil mijn verantwoordelijkheid opnemen voor een betere samenleving”, aldus De Blust. “Dat is al zeer lang geleden begonnen: van de leerlingenraad in het middelbaar over het in opstand komen tegen mijn ouders tot uiteindelijk de politiek zelf.”

De Blust koos, na twijfels over Groen!, voor sp.a. “Bij sp.a luisteren ze naar iedereen en ligt de focus niet op één branche.” Niettemin hecht De Blust

veel belang aan milieu en energie, ook als voortzetting van het sociaal vraagstuk. “We moeten solidair zijn met de volgende generatie en de wereld niet smerig achterlaten”, legt hij uit. “Daarnaast zijn het vandaag de sociaal zwakkeren die de hoogste energiefactuur hebben en het meeste last van de opwarming van de aarde.”



De economische crisis is een belangrijk thema in de campagne. Sterk onderwijs is, naast betrouwbare banken, stevige solidariteit en slim investeren,

één van de vier peilers waarmee de sp.a de crisis hoopt te kunnen oplossen. Vooral onderwijs vindt De Blust interessant. “Hoger onderwijs moet betaalbaar zijn voor iedereen, niet alleen de studies, maar ook de kosten.” Over het huidige systeem voor de financiering van het hoger onderwijs is hij best tevreden. De overheid zou nog moeten bijspringen voor wie zich geen banaba of manama kan veroorloven. “Deze opleidingen mogen meer kosten. Niet iedereen moet specialiseren, maar iedereen moet wel de kans krijgen.”

Met lijstnummer 26 staat De Blust op een onverkiesbare plaats. Zijn enige ambitie voor juni is een linkse regering, of toch één met een linkse stem. “Ik denk niet in postjes: de politiek is zo onvoorspelbaar. Ik wil gewoon mijn rol blijven spelen.”

VLAAMS BELANG

**OLIVIER PEETERS (25 jaar), 29ste plaats effectieven op de Antwerpse Vlaams Belang-lijst voor de Vlaamse verkiezingen, parlementair medewerker Kamerfractie Vlaams Belang, afgestudeerd als bachelor in de Journalistiek (Plantijn Hogeschool)**

“Vlaams Belang is hét alternatief”, vertelt Olivier Peeters. “We hebben nooit deel uitgemaakt van de politieke coalities die keer op keer in de fout zijn gegaan.”



Toch moet het Vlaams Belang niet noodzakelijk een oppositiepartij blijven volgens Peeters. “Onze kiezers en ons programma worden buitenspel gezet door het cordon sanitaire. Eigenlijk is het een vorm kiezersbedrog. Kijk naar Denemarken of Oostenrijk, daar lukt het wel om coalities te vormen met extreem-rechtse partijen.”

Peeters schaaft zich volledig achter het programma van het Vlaams Belang. Gevraagd om er toch één punt uit te lichten, benadrukt hij het belang van de Vlaamse onafhankelijkheid. “Het kunstmatige België is constant in crisis. De op- ▶

lossing ligt nochtans voor de hand: Vlaamse onafhankelijkheid.”

De vorige Vlaamse verkiezingen was Vlaams Belang nog Vlaams Blok. Niet veel later veranderde de partij van naam na een veroordeling voor racisme. “We zijn toen genekt door het Belgische establishment die een politieke partij mond-dood wilde maken. We zijn echter vrijgesproken door de burger. Die heeft ons toen een historische score bezorgd.”

Racistisch zou Peeters zijn partij zeker niet noemen. “We zijn weliswaar wat extremer in sommige standpunten dan de traditionele partijen, maar daarom zijn we nog niet racistisch. Wie zegt waar het op staat, wordt vandaag al te snel bestempeld als racistisch. De veroordeling van de partij was nadien wel een deel van ons succes.”

Het lijkt alsof Vlaams Belang zich maar op twee thema's concentreert: de Vlaamse onafhankelijkheid en het vreemdelingenbeleid. “Niet waar”, volgens Peeters. “In ons programma hebben we ook aandacht voor de economische crisis, de dalende koopkracht of kernenergie. Veel van die zaken moeten voor ons wel een Vlaamse bevoegdheid worden.”

Met een 29ste plaats op de lijst van effectieven verwacht Peeters niet verkozen te geraken. Maar dat deert hem niet. “Door op de lijst te staan, schaar ik mij volledig achter het project dat het Vlaams Belang naar voor schuift. Ik wil de waarden van de partij helpen verwezenlijken.”

**GROEN!**

**KRISTOF CALVO Y CASTAÑER (22 jaar), nationaal voorzitter van Jong Groen!, 1ste opvolger op de Antwerpse Groen!-lijst voor de Vlaamse verkiezingen, masterstudent Politieke Communicatie (UA)**

Als je Kristof Calvo vraagt waar zijn politiek engagement vandaan komt, kan hij daar kort en krachtig op antwoorden: “Aan groene politiek doen is niet alleen leuk, maar ook broodnodig.” Calvo is verontwaardigd over de manier waarop de traditionele partijen omgaan met de uitdagingen van de toekomst, met name de klimaatopwarming, de armoede en de economische crisis. “Je moet radicaal durven veranderen. Alleen bij de groenen vind ik dat idee van *system change* terug.”

Wat de groenen nog meer in petto hebben, zijn drie centrale thema's voor de komende verkiezingen: groene economie, levenskwaliteit en iedereen telt mee. Volgens Calvo zou de focus vooral op groene economie liggen. “De enige manier om de crisis te lijf te gaan, is het geweer van schouder veranderen”, legt hij uit. “Massaal investeren in de groene sectoren van de toekomst dus.”

Nochtans stelt Calvo dat beleidsdeelname geen doel op zich is voor Groen! “Mee regeren is enkel interessanter als je groot genoeg bent. Bovendien is een groene stem in de oppositie ook noodzakelijk.” Niettemin vindt hij dat de ambitie er moet zijn om mee te regeren. “Sommige partijen beweren dat ze ‘nu zeker’ nodig zijn om een centrum-rechtse regering te vermijden. Wat zo'n regering betekent, hebben we echter de voorbije vijf jaar gezien, met zo'n partij in de regering (*sp.a, nvdr*).”

Gevraagd naar wat hij onmiddellijk zou veranderen, kiest hij voor een investeringsprogramma in sociale huisvesting. “Het aandeel sociale huisvesting bedraagt in Vlaanderen nog geen 6%, veel lager dan in onze buurlanden. Dit moet voor mij de eerste beslissing van de Vlaamse regering worden.” Ook het onderwijs krijgt een belangrijke plaats. “Wat je vandaag beslist over hoger onderwijs, bepaalt je samenleving

van morgen en overmorgen. Ik zie twee grote uitdagingen: vermindering van de studiekosten en meer begeleiding en omkadering van zwakkere studenten.”

Als eerste opvolger kan Calvo niet verkozen worden; hij krijgt een zitje in het Vlaams Parlement als één van de effectief verkozenen zijn ambt niet opneemt. “Ik ben nog erg jong, dus niet ongeduldig. Maar zolang ik plezier beleef aan mijn politiek engagement, wil ik dat verderzetten. Het lijkt een huizenhoog cliché, maar politiek is echt een microbe.”





**NV-A**

**MATTHIJS PIETRALA (21 jaar), 19de plaats op de Oost-Vlaamse N-VA-lijst voor de Vlaamse verkiezingen, bachelorstudent Industrieel Ingenieur (Karel De Grotehogeschool)**

“Ik wil mezelf gewoon een Vlaming kunnen noemen. Dat heeft nu te vaak nog een negatieve bijklank”, vertelt Matthijs Pietrala. “België werkt overduidelijk niet meer. De huidige federale regeringsploeg zwakt de communautaire problemen af. Dat doet de problemen echter niet verdwijnen. Het kan zo niet meer verder.”

Pietrala heeft een dubbel gevoel over de breuk met kartelpartner CD&V en het vertrek uit de federale regering. “Jammer, dat zeker. Door het kartel kregen we de kans om vanuit de regering heel wat te realiseren. In de praktijk viel dat echter enorm tegen. Ik denk dat N-VA er op het juiste moment is uitgestapt.”

“Het Vlaams Parlement is veel meer de natuurlijke habitat van de N-VA”, vervolgt Pietrala. “Een groot deel van het N-VA-programma is integraal overgenomen door de Vlaamse regering. Een goed voorbeeld is het integratiebeleid.”

Zelf verwacht Pietrala niet in dat Vlaamse Parlement te zetelen. “Ik sta op de negentiende plaats op de lijst. Het zou misschien wat vroeg zijn. Ik ben nog maar 21 jaar. Laat me eerst afstuderen. Dan zie ik wel of ik nog ambities heb in de politiek.”

Pietralas politieke engagement komt voort uit zijn ervaring als hoofdmonitor op de speelpleinwerking in Kruikeke. “Daar kwam in aanraking met het lokale jeugdbeleid. Het boeide me.” Hij wil zich echter niet vastpinnen op de lokale politiek. “Logisch ook, de thema’s die ik belangrijk vind, leven op alle bestuursniveaus.”

Voor deze verkiezingen heeft hij in ieder geval al een paar duidelijke standpunten naar voor gebracht. “Onderzoek en ontwikkeling zijn erg belangrijk. Vlaanderen moet zich opwerken tot een heuse kenniseconomie. Daarin moet de overheid flink investeren.”

“Internationalisering is belangrijk, maar het mag niet ten koste gaan van de Nederlandse taal”, vervolgt hij. “Het Nederlands moet de voertaal blijven in het hoger onderwijs. Dat neemt niet weg dat iedereen de kans moet krijgen om internationale ervaring op te doen.”



**LDD**

**DEMI BRAET (28 jaar), provinciaal voorzitter Jong Gezond Verstand (LDD), mogelijk kandidaat op de Antwerpse LDD-lijst voor de Vlaamse verkiezingen (lijst nog samen te stellen), afgestudeerd als gegradueerde in de Rechtspraak (Karel De Grotehogeschool), klerk/syndicus**

Of er te weinig vrouwen zijn in de politiek? Demi Braet weet het zo niet. “Er is vooral nood aan bekwame vrouwen in de politiek. Maar het is moeilijk om een baan, een huishouden en een politieke carrière te combineren.”

Toch doet Braet aan politiek. Ze zet zich in voor Lijst Dedecker (LDD). “LDD heeft een echt liberaal gedachtegoed. De partij bekijkt het beleid vanuit een economische invalshoek: de staat als een bedrijf. En zo moet het ook, volgens mij. De huidige generatie beleidsmakers heeft dat te weinig gedaan. Ons landje is daardoor in de problemen gekomen. Verandering is nodig.”

Braet denkt daarbij onder meer aan de socia-



le zekerheid. “Ik kan u een lijstje geven met mensen die van het systeem profiteren: al tien jaar niet werken en toch een uitkering krijgen. Dat moet gedaan zijn.”

“Politici moeten leren hun beide voeten op de grond te houden”, vindt Braet. “Ze moeten meer naar de bevolking luisteren. Dat doen we bij LDD. We pleiten bijvoorbeeld voor meer referenda. We willen het bestuur dichter bij de burger brengen.”

De peilingen zijn goed voor LDD. Braet verwacht dan ook veel van deze verkiezingen. “Twee jaar geleden haalden we kiesdrempel al. Toen dreef de partij nog op puur idealisme. We hadden zelfs nog nooit campagne gevoerd. We moesten mensen affiches leren plakken. Die verkiezingen werden een groot succes.”

Lijst Dedecker is meer dan die achternaam. “Jean-Marie is ons boegbeeld. Maar LDD is een partij met een eigen programma en een eigen studiedienst. Het is niet alsof Jean-Marie alles bepaalt.”

Uitgesproken politieke ambities koestert Braet niet. Wel hoopt ze op het beleid te kunnen wegen. “Of dat nu als politicus is, of door actief engagement binnen de partij, dat maakt me niet uit.”

**JOLIYN JANSSENS (24 jaar), parlementair medewerker van senator Pol Van Den Driessche (CD&V), 12de plaats op de Antwerpse CD&V-lijst voor de Vlaamse verkiezingen, afgestudeerd als Master PSW (UA)**

Als jonge politica gedijen in het huidige politieke klimaat is niet evident: “Veel mensen hebben hun vertrouwen in de politiek verloren, in alle partijen. We moeten laten zien dat we in zeer moeilijke omstandigheden wel degelijk zaken konden realiseren, zoals het veilig stellen van de spaarcenten en de opstelling van een gedegeen toekomstpact voor Vlaanderen.”

Jolijn Janssens weerlegt de reputatie van CD&V als besluitloze meeholpartij. “Het toekomstplan voor 2020, dat we hebben uitgetekend en dat van Vlaanderen een topregio wil maken, zal moedige beslissingen en compromissen nodig maken. Consensus maakt niet populair, maar is noodzakelijk.”

Als socioloog stelt Janssens sociaal-maatschappelijke vraagstukken die door de financiële crisis naar de achtergrond verdwenen, voorop. “Betaalbare huisvesting voor jongeren en alleenstaande moeders, maar ook

de garantie op een leefbaar pensioen staan met een grote stip in het programma van CD&V.” In haar eigen campagne ijvert Janssens liever voor “kleine, levendige” onderwerpen, zoals meer sport op school en begeleiding en financiële ondersteuning voor jongeren met psychische problemen.

Of CD&V beter af is zonder N-VA is een “delicate” vraag. “Ik had liever samen blijven optrekken met hen, dan bleven we ook de absolute *numero uno* in Vlaanderen. Nu zullen we waarschijnlijk wel wat stemmen verliezen. Zeker nu Bart De Wever sympathie heeft gewonnen met De Slimste Mens, ondanks zijn pokerachtige look. Maar onze partij is sterk genoeg om zonder kartel de leiding in Vlaanderen te behouden.”

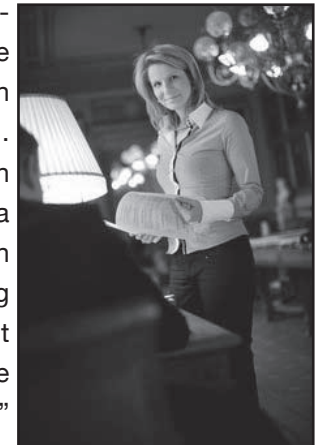
Speculaties en wensen voor een coalitie zijn nog vaag. “Daar is het veel te vroeg voor. Al denk ik dat de huidige Vlaamse ploeg het uitstekend heeft gedaan en dat zij de steun van de

meerderheid van de Vlamingen verdient. Afwachten hoe de spaarcenten het doet en hoe hoog de man uit Oostende afklopt.”

Maar over coalitiepartners zijn de meningen binnen de partij nog zeer uiteenlopend. Te vroeg dus.

Of Jolijn Janssens De Slimste Mens ter Wereld wil worden? “Voorlopig niet, om te vermijden dat ik door zo’n show in de bekendheid gekatapulteerd word en vervolgens diep val. Misschien als ik meer ervaring heb.”

Minister worden? Dat lacht ze weg. “Ik ben nog maar net aan mijn politieke carrière begonnen. Ik wil nu gewoon meer dan vijfhonderd stemmen halen en daarna zien we wel.” ■



# Waar blijft mijn geld?

## Studietoelagen te laat gestort

**Paniek op de campus: studiebeurzen die doorgaans 1 à 2 maanden na aanvraag gestort worden, lieten dit jaar tot 6 maanden op zich wachten. Secretariaten en aanverwanten werden overspoeld met telefoontjes van ongeruste studenten. Speurmeus *dwars* zocht een verklaring voor deze ellende.**

Op 3 oktober 2008 dient studente Taal- en Letterkunde Alice Jagers haar aanvraagformulier voor een studietoelage in. Veel hoeft ze hiervoor niet te doen: omdat dit al het vijfde jaar op rij is dat ze zo'n aanvraag doet en haar financiële situatie min of meer dezelfde gebleven is, stuurt ze ieder jaar ongeveer hetzelfde dossier op. Alleen blijkt de opvolging van dat dossier dit jaar niet zo vlot te verlopen. In december krijgt Alice een brief van de dienst Studiefinanciering van de Vlaamse Gemeenschap: haar dossier is in behandeling. Wanneer ze in februari nog niks ontvangen heeft, begint ze zich zorgen te maken. Ze neemt contact op met de dienst Studiefinanciering. Daar weten ze haar te vertellen dat de UA haar studiegegevens nog niet heeft doorgegeven. Na een paar telefoontjes met UA-instanties, waaronder

het STIP, blijkt dit niet te kloppen. Na nog wat heen en weer bellen, krijgt Alice haar dossierbehandelaar aan de lijn, die haar belooft dat de storting op 10 april zal gebeuren. Zaak opgelost. "Gelukkig maar," zegt Alice. "Ik had ondertussen al een mail van de UA gekregen en het zag er naar uit dat ik zelf de rest van mijn inschrijvingsgeld zou moeten bijbetalen: 400 euro!"

Ook Judith, een andere studente Taal- en Letterkunde, maakte iets gelijkaardigs mee. Toen ze voor de zoveelste keer naar de dienst Studiefinanciering belde, werd haar verteld dat haar dossier niet volledig was. Uiteindelijk bleek dat een vergissing te zijn en werd haar beurs, net als die van Alice, begin april gestort.

### Voorrang voor kleuters

"Wij hebben inderdaad nogal wat meldingen gekregen", vertelt Annick Flour van de Socio-culturele dienst van de UA. De problemen zouden te wijten zijn aan het feit dat, sinds dit academiejaar, ook kleuters en kinderen op de lagere school een studietoelage kunnen aanvragen. Deze dossiers worden eerst behandeld, waardoor de aanvra-



gen van studenten pas in november aan de beurt kwamen. Anne-Marie Van Wijnsberghe van de dienst Studiefinanciering bevestigt dit. "Bovendien werd er in oktober voor het eerst een mediacampagne voor school- en studietoelagen gelanceerd. Daardoor komen er ook heel wat dossiers binnen van mensen die niet in aanmerking komen voor een toelage. We werden dit jaar inderdaad een beetje overrompeld, maar de achterstand is nu zo goed als weggewerkt", verklaart Van Wijnsberghe. Volgend academiejaar zou dit probleem niet meer mogen voorvallen.

Bij het STIP en de dienst Studiefinanciering werd er dit jaar echter nog een bijkomend probleem opgemerkt. Er worden heel wat onvol-

sier indienden en nog steeds niks ontvangen hebben? "Die kunnen langskomen op het STIP, en hun dossier zal snel worden afgehandeld", belooft Annick Flour. Studietoelagen van de Vlaamse Gemeenschap kunnen voor dit academiejaar nog aangevraagd worden tot 30 juni 2009. Verder biedt de Socio-culturele dienst ook financiële bijstand van de UA aan. Dit is meestal een voorschot op de studietoelagen van de Vlaamse Gemeenschap. Aangezien de grootste kosten voor een student aan het begin van het academiejaar gemaakt worden en er dan nog geen toelagen gestort worden, kan de UA hierop een voorschot geven. Dit kan oplopen tot de helft van het uiteindelijke beursbedrag. Aanvragen voor deze toelage kunnen vanaf eind augustus ingediend worden.

**“ Het zag er naar uit dat ik zelf de rest van mijn inschrijvingsgeld zou moeten bijbetalen: 400 euro! ”**

ledige dossiers ingediend, wat voor nog meer vertraging zorgt. Wanneer een student een onvolledig dossier indient, krijgt deze meteen een brief met een opsomming van de ontbrekende documenten. "We zien echter dat deze brieven vaak niet beantwoord worden. Daarom hebben we dit jaar ook herinneringsbrieven verstuurd", vertelt Van Wijnsberghe. "Daarna hebben we die mensen zelfs opgebeld. Zoiets hebben we nog nooit eerder gedaan, maar dit jaar bleek zo'n unieke actie noodzakelijk."

**En nu?**

Maar wat met studenten die een volledig dos-

Een andere vorm van financiële bijstand is een toelage die je niet hoeft terug te betalen. Studenten die het moeilijk hebben om de eindjes aan elkaar te knopen en/of hun studiekosten te betalen, kunnen zo'n toelage heel het academiejaar door aanvragen. De toelagen worden toegekend na een grondig sociaal en financieel onderzoek. Een derde en laatste vorm van financiële ondersteuning is spreiding en/of uitstel van de betaling van de studiegelden. Wanneer het moeilijk is om meteen het volledige studiegeld te betalen, kan je deze ondersteuning aanvragen bij de Socio-culturele dienst. ■

**CULTUUR**

Strook

Deze *graphic novel* gaat over Alice Prin, a.k.a. **Kiki van Montparnasse**, een model/actrice/zangeres/schilder uit het Parijs van de jaren twintig. Het verhaal begint bij haar geboorte in 1901 op het Franse platteland en eindigt bij haar eenzame dood in 1953 op een Parijs appartement. We komen alles te weten over haar bewogen leven: haar moeizame jeugd, het prille succes, haar seksleven, het ontstaan en de val van het dadaïsme, ontmoetingen met bekende namen als André Breton, Jean Cocteau, Marcel Duchamp en Ernest Hemingway, de opkomst van Hollywood en uiteindelijk haar overmatige alcohol- en cocaïnegebruik. Ze werd echter vooral beroemd door het portret dat de Amerikaanse fotograaf Man Ray van haar maakte als 'De viool van Ingres', en door de stormachtige relatie die ze met hem had gedurende tien jaar. Catel Muller tekende deze *graphic novel* en José-Louise Bocquet zorgde voor de tekst. Ze werkten drie jaar aan het 400 pagina's dikke boek en vanwege het enorme succes in Frankrijk werd de novel ook in het Nederlands vertaald. Laat het aantal pagina's u overigens niet afschrikken: u hebt het boek in een ruk uitgelezen.

'Kiki van Montparnasse'

**Skatchou Bottos** 

En ja hoor, daar is de zomer, mocht je er nog aan twijfelen. "Little kids are screaming for ice cream into town town town." Althans als het van Skatchou Bottos afhangt. Deze elfkoppige ska-band uit Gent wist sinds 2004 een goede live reputatie op te bouwen, met onder meer een optreden op de Zomer van Antwerpen. En nu neem je die sfeer gewoon mee in huis, dankzij een eerste EP - vier nummers en eentje verborgen - vol swingende wereldmuziek met Latin, reggae en Balkaninvloeden waarbij zelfs dat bovenste pinkkootje gaat bewegen. "Fasten your seat belts ladies. Put on your dancing boots. We're gonna rock around the clock." 'Mr./Mrs. Greenhouse' en 'Piano' zijn de beste nummers en weten direct de sfeer te zetten met een *catchy* gitaarrifje en een toffe blazersmelodie. De twee andere nummers kunnen hier echter nooit aan tippen. Niet dat ze daarom slecht zijn. Ze kunnen me zeker verblijden op een gezellig, klein festival waar zo'n muziek altijd al wat leuker klinkt dan ze werkelijk is. 'La Fanfara' heeft een wat krakkemikkige intro, maar komt uiteindelijk wel op gang en 'Cirque de la Tristesse' heeft als leukheidje zijn spel met de geluidsbalans. ([www.skatchoubottos.be](http://www.skatchoubottos.be))

door Folkler Dabusscher, Sarah Schrauwen & Tom Vingerhoets

De namen van de studentes in dit artikel werden veranderd.

# Eigen<sup>eerst</sup>gelijk

FOLKER DEBUSSCHER

## Nauw betrokken

Het departement Studentgerichte Diensten heeft, na vijf jaar Universiteit Antwerpen, de werking van de studentenverenigingen bekeken, die voor een deel door de universiteit worden gefinancierd. Wat bij deze evaluatie opviel, was dat er verschillende regels bestonden, zoals de 90%-regel, die niet altijd even consequent werden nagevolgd. Daarom heeft het departement Studentgerichte Diensten aan VUAS gevraagd om enkele duidelijke regels op te stellen, vast te leggen en te handhaven, waaronder de regel dat 90% van een praesidium van een studentenclub verbonden aan de UA ook daadwerkelijk aan de universiteit moet studeren.

Uiteraard zijn niet alle clubs hiermee tevreden en zullen sommige slechts op termijn in regel zijn. VUAS en de UA menen dat het toch van belang is dat het praesidium van een faculteitsclub een weerspiegeling is van haar faculteit. Een praesidiumlid komt best uit de doelgroep van de club, namelijk de eigen faculteit, ook om de banden met de faculteit zelf te onderhouden. Zeker op de Stadscampus mag de vorming van een praesidium geen probleem zijn: er zijn vijf clubs voor

vier faculteiten, in totaal meer dan 6000 studenten. De grote faculteitsclubs, zoals Wikings-NSK, PSW en Sofia – elk met een doelgroep van meer dan 1300 studenten – zouden toch geen problemen mogen hebben om een praesidium van twaalf tot twintig leden te rekruteren uit de eigen faculteit?

We begrijpen dat dit voor sommige (kleinere) clubs moeilijk is. Daarom is er de mogelijkheid om uitzonderingen aan te vragen. Sowieso kan er al één van de tien praesidiumleden van buiten de UA zijn. Daarnaast is er ook nog ruimte voor twee erefuncties (naast pro-senioren en honoris causa) voor verdienstelijke praesidiumleden die na enkele jaren buiten de UA gaan studeren. De 90%-regel heeft de bedoeling om de faculteitsclubs en de faculteit zelf zo nauw mogelijk met elkaar betrokken te houden. We willen niemand de deelname aan activiteiten van een bepaalde club ontzeggen, iedereen is immers vrij om van eender welke club lid te worden.

*Peter Hellinckx is de woordvoerder van VUAS; Maarten Vanderhenst is de vice-woordvoerder van VUAS*

## 90% praesidiumleden verplicht UA-studenten?

Dat clubs die geld krijgen van de UA zich voornamelijk tot UA-studenten moeten richten, is niet onlogisch. Maar in hoeverre moet dit gereguleerd worden? VUAS, de studentenkoepel van onze universiteit, is hard aan het werk om alle regels, die door de jaren heen haast organisch gegroeid zijn, te uniformeren, waaronder de amper toegepaste regel die zegt dat 90% van een praesidium uit UA-leden moet bestaan. Vanaf volgend jaar zal deze (waarschijnlijk) wel degelijk nageleefd moeten worden. Een nodige regel, of regelneverij?

## Domme maatregel

Het is me niet geheel duidelijk met welk doel de 90%-regel er is gekomen. Het is al niet eenvoudig om een groot praesidium samen te stellen en het een jaar draaiende te houden. Voor ons is motivatie het enige belangrijke criterium, niet waar iemand studeert. Kan iemand die in de vakantie van richting verandert geen meerwaarde bieden? Deze grotendeels onzinnige maatregel, bedoeld om de kleinere regionale clubs en clubs aan de buitencampussen te dwingen tot hervorming, schaadt eigenlijk vooral de grote faculteitsclubs van de Stadscampus die moeten rekenen op een brede kern om hun organisatie draaiende te houden.

Het enige argument dat de UA zou kunnen opwerpen vóór deze maatregel is dat de faculteitsclub een representatief orgaan zou moeten zijn. De 90%-regel bestaat overigens al jaren maar is nog nooit strikt nageleefd. Dat deze regel dode letter is gebleven is geen toeval: al jaren zorgen de grote faculteitsclubs voor samenvattingen of zelfs een eigen cursus-

dienst en zijn ze een aanspreekpunt voor studenten van de richting; dit zonder de regeling strikt na te volgen.

Het grote probleem ligt bij de trieste communicatie die de UA onderhoudt met haar studentenclubs: eigenlijk wordt er enkel met Unifac gepraat. Hierdoor heeft de universiteit alle voeling verloren met hoe de studentenclubs van vandaag er uitzien en hoeveel werk ze verrichten. De twee leven volledig naast elkaar en als praesidium hoeven we ook niet veel steun te verwachten van de UA. Van de enorme sommen die elk jaar worden doorgestort zien de clubs van de Kringraad enkel kruimels. De hele Kringraad is op dit moment contraproductief en dit soort domme maatregelen gaan daar niets aan veranderen. Wat wel zou helpen is een complete revisie van de structuur in overleg met de relevante clubs die een actieve werking kunnen voorleggen.

*Jasper Posson is Prosenior van PSW*

# STUDENTEN KOSTEN TE VEEL

TEKST: STIJN COOLS

## DISCUSSIE OVER AANPAK STUDIEKOSTEN

**Op 28 april betoogt een bont amalgaam middenveldorganisaties tegen de hoge studiekost. Gangmaker is de Waalse studentenkoepel (FEF). Vanuit liberale hoek klinkt er scherpe kritiek.**

De studiekost van een kotstudent bedraagt jaarlijks tussen de 10.000 en de 12.000 euro. Een student die thuis woont, komt er iets goedkoper vanaf: tussen de 6.000 en 7.000 euro.

De Waalse studentenkoepel FEF becijferde die studiekost. Naast studiegebonden uitgaven als handboeken en studiemateriaal bracht het FEF ook kledij, voeding en zelfs ontspanning in rekening.

Onder het motto 'ResPACT' voert FEF campagne om beleidsmakers duidelijk te maken dat het hoger onderwijs te duur is. De studiekost moet dalen. De Vlaamse Vereniging voor Studenten steunde ResPACT, maar voert nu niet meer actief campagne.

De slogan ResPACT verwijst naar het Pact van New York, een VN-pact uit 1966 waarin de ondertekenende landen, waaronder België, zich verbinden tot "een geleidelijke invoering van kosteloos onderwijs." Zo moet het hoger onderwijs toegankelijk worden voor iedereen.

Een van de organisaties die zich achter ResPACT schaart is de linkse studentenbeweging Comac. Sim Dereymaeker van Comac Antwerpen: "We willen vooral een debat op gang brengen met ResPACT: ons onderwijs is te duur. Bovendien stijgen de kosten jaar na jaar."

"De belangrijkste doelstelling is een toegankelijk hoger onderwijs", vervolgt Dereymaeker. "Kinderen van laaggeschoolde ouders vatten minder vaak hogere studies aan dan kinderen van hooggeschoolde ouders. Uit onderzoek blijkt dat de studiekost een belangrijke reden is om af te zien van hogere studies. Wij willen dat hoger onderwijs een volledig recht is en geen voorrecht van bepaalde sociale lagen."

Dereymaeker erkent dat een kosteloos hoger onderwijs de staat heel wat geld zou kosten, maar dat moet niet ten koste gaan van de belastingbetaler. "De overheid kan heus wel besparen op een aantal minder noodzakelijke uitgavenposten."

ResPACT lijkt vooral op steun te kunnen rekenen van linkse organisaties zoals Jong Groen! en Animo. De liberale studentenvereniging LVSV is niet te vinden voor een kosteloos hoger onderwijs.

Bij monde van voorzitter Nicolas Engelmänn laat LVSV weten: "We vinden het lovenswaardig dat

de ResPACT-campagne probeert de participatie van kansengroepen in het hoger onderwijs te bevorderen. We zijn echter tegen het overhevelen van de studiekosten naar de belastingbetaler."

"Die studiekosten lijken ons veel te hoog ingeschat. Niet enkel de prijs van studeren wordt in rekening gebracht. Ook eten, feesten en vervoer komen daar nog bij. Dat moet de belastingbeta-

ler gaan vergoeden zonder dat daar de garantie tegenover staat dat de student daadwerkelijk iets presteert."

"Bovendien wordt er geen aandacht besteed aan de stijging van de kwaliteit van het onderwijs. Kansengroepen komen dan wel in het hoger onderwijs terecht, maar het niveau zal lager liggen door de grotere instroom. Rijkere zullen dan meer gaan betalen voor private instellingen waar wel kwaliteit gegarandeerd wordt. En daar zijn kansengroepen dan weer de dupe van."

LVSV doet een tegenvoorstel. Engelmänn: "Schrap de belastingen voor hoger onderwijs. Zorg ervoor dat het budget bij de ouders en de student blijft. Zij kunnen dan met hun eigen geld naar een hogere onderwijsinstelling stappen. Als die instelling onvoldoende kwaliteit aanbiedt, kan de student gewoon nog ergens anders gaan studeren. De competitie die er ontstaat tussen de instellingen zal de kwaliteit alleen maar ten goede komen."

Toch wil LVSV de kansengroepen niet buitenspel zetten. "In het Amerikaanse model kunnen bekwame kansengroepen rekenen op beurzen en fondsen, en zijn er zelfs bedrijven die de studies betalen. Dat lijkt me geen gek model om in België te introduceren", aldus Engelmänn. ■



# ROMA



Presenteert

19/5 MILOW

20/5 RADIO MODERN met Laura B

& The Moonlighters

29/5 MIRA IN TRIO

30/5 ROLAND VAN CAMPENHOUT

28/6 VAN VLEES EN BLOED

Zu marathonvertoning op groot scherm!

DIT EN VEEL MEER IN DE ROMA

TURNHOUTSEBAAN 286 • BORGERHOUT

INFO & TICKETS: WWW.DEROMA.BE • 03 292 97 40

dwars

luistert naar...



'Propane Nightmares' van Pendulum. De toekomst in muziek! En voor wie het iets pittiger lust is er de remix van Celldweller. (Tijl De Bock)

'Suzie Q' van Creedence Clearwater Revival. Ultieme muziekgeschiedenis maar oh zo strak. Uit de tijd dat nummers nog simpel mochten zijn. (Dennis van den Buijs)

'Rozanne' van Wim De Craene. Teder, melancholisch, eenvoudig mooi. En omdat deze dwars in het teken staat van kleinkunst. (Kirsten Cornelissen)

'Sultans of Swing' van Dire Straits. *With the sultans. With the sultans of swing. Doemdoem-doem.* Uit de oude doos. Heerlijk. (Maxie Eckert)

'Hey ya' van Balthazar. *Shakende* cover die de vakantie al iets dichterbij brengt. (Frie Vandemeulebroucke)

'You' van Blackie & the Oohoos. Prachtige song. (Kris Dekker)

'Lizard Lion Eagle' van Noah 23. Een ongelooflijke vette beat om 's morgens mee wakker te worden. (Floris Geerts)

'I'm Your Boogie Man' van K.C. & the Sunshine Band. *'Cause I'm your boogie man, baby.* (Folker Debusscher)

'Runaway' van Yeah Yeah Yeahs. Of hoe een cello prachtige synthpop kan opleveren. (Tom Vingerhoets)

'Recurring' van Bonobo. Omdat we nog een nummer nodig hadden om deze lijst vol te krijgen. En omdat het goed is uiteraard. (Sarah Schrauwen)



"Iedereen is verantwoordelijk voor zijn eigen orgasme!"

DR. VAN HOOF, SEKSUOLOGE, UZA

Citaten met een eeuwigheidswaarde behoren vaak tot filosofen en politici. Of tot uw prof? Stuur een straffe uitspraak op en wie weet wint die een plaatsje in de volgende dwars: [www.dwars.ua.ac.be](http://www.dwars.ua.ac.be).



Foto's: TIJL DE BOCK



**EEN OUD SCHOOLGEBOUW IN LIER. BIJ DE RECEPTIE HANGT EEN BORDJE MET 'NIJINSKY HAL', NAAR DE STER VAN HET BEFAAMDE LES BALLETS RUSSES. OP DE SPEELPLAATS STOPT EEN BUSJE WAAR JONGENS EN MEISJES ELEGANT UITHUPPELEN. ELKE MAAND VOLG IK EEN BIJZONDERE OPLEIDING. VANDAAG WORD IK DANSER.**

### **Bournonville**

Een Deen uit de negentiende eeuw die geschoold was in het Franse ballet, leent zijn naam aan de ruimte waarin de les klassieke dans doorgaat. Van de vier hoge

wanden van de Bournonvillezaal is er een die bestaat uit spiegelglas. Langs de drie overige wanden loopt een houten *barre* waaraan de drieëntwintig danseressen en vijf dansers zich opwarmen. Voordat de les begint, groet Jan Zobel, de artistieke directeur, de tweede- en derdejaars en de leerlingen van de middelbare school die op bezoek is. "Goedemorgen", blijft hij herhalen tot ze allemaal in koor zijn groet beantwoorden. Hoewel hij gewoon in jeans en hemd gekleed gaat, staan zijn benen in vijfde positie: de buitenkant van de ene voet tegen de binnenkant van de andere en de tenen van elkaar weggijkend.

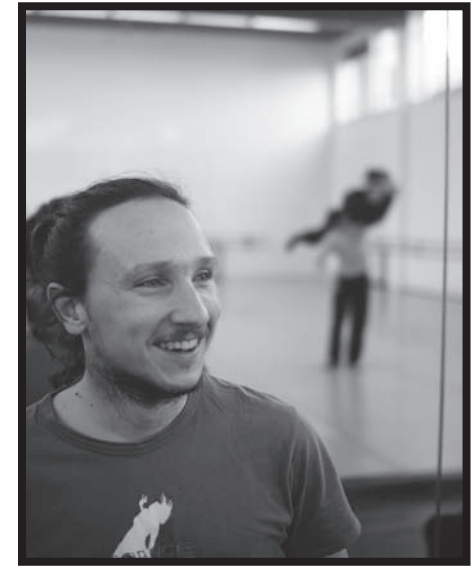
"Okidoki," zegt lerares Ingeborg, "let's start." Ze doet enkele bewegingen voor, dan

valt Frank in van achter de vleugelpiano in de hoek en zwiepen achtentwintig benen tezamen naar voren en naar opzij. Verbazingwekkend snel memoriseren de leerlingen de opgelegde pasjes. Het dansen wordt complexer en de muziek versnelt. Niets blijkt zo makkelijk als je laten meevoeren door de schoonheid van ballet. Wel jammer dat niemand roze draagt. De groep die voor me staat lijkt eerder weggelopen uit 'Fame', inclusief beenverwarmers. Tussen het oefenen door worden geregeld kledingstukken uitgedaan, broekspijpen opgetrokken of haar weer opgestoken. Af en toe haakt een danseres af wegens een blessure. Iemand die aan de kant zit, kraakt haar rug. Een anders meisje smeert een zalfje over haar rechterdij.

### **Astaire**

Dat het lichaam centraal staat in de opleiding wordt nog eens duidelijk in de les Pilates die het eerste jaar volgt. Negen meisjes liggen op hun rug op een matje en houden een soort wiel tussen de voeten omhoog. De vloer in dit lokaal is harder dan in de vorige zaal. Normaal gaat hier de tapdansles door, vandaar het bordje met 'Astaire' op de deur. Terwijl de meisjes achteruit en weer vooruit rollen zegt lerares An: "Feel strong inner thighs." Meer en meer maakt deze dag duidelijk dat dans een demonstratie is van lenigheid en sierlijkheid, van zeldzame lichaamsbeheersing.





In de Bournonvillezaal zwijgt de piano. Tijdens de les hedendaagse dans geeft 'Fighting Temptation' van Beyoncé en Missy Elliot het ritme aan. De dansers en danseressen gooien gejaagd en vingerknippend hun handen in alle richtingen om hen heen. Het gezicht wendt zich telkens van de actie af. Wanneer de dansleraar een sneller tempo aangeeft, barst de chaos los. Slechts één jongen kan volgen. Zijn medeleerlingen reageren met ontzag. Zijn leerkracht moedigt hem aan: "Once you have got the system, you can play with it. Use your fantasy." Geïnteresseerden van de kunsthumaniora vullen de deuropening.

Middagpauze. De witte, plasticen tuinstoelen en -tafels vormen een terrasje op de

speelplaats. Het conservatorium zorgt voor de maaltijd: brood, vlees, yoghurt, appels en druiven. Tijdens het eten valt de intimiteit van de opleiding op. De eerste en tweede bachelor passen in een bescheiden kring rond twee tafels. Erg groot is de arbeidsmarkt voor afgestudeerden niet.

### Graham

Tijdens de workshop 's middags wordt de groep in twee gedeeld. Eentje oefent in de Grahamzaal een choreografie van Ann Van den Broek in. De muziek klinkt springerig en zenuwachtig. Zo danst het gezelschap ook, zonder de controle over het lichaam te verliezen. In deze zaal staat een percussieset op een podiumpje. Percussie wordt gebruikt

bij moderne dans, waarvan de Amerikaanse danseres en choreografe Martha Graham de grondlegger was. De tweede groep oefent een gevechtscène in. De aanvaller trapt, de verdediger springt over het been. De ene bukt zich, de andere rolt over de gebogen rug. Klokslag drie uur deelt een computerstem mee: "It's fifteen hours."

Hoog in de oude danszaal valt de lentezon door de ramen. Aandoenlijke ventilatoren hangen aan het plafond en het eetzaaltje om de hoek doet me denken aan de refter van mijn kleuterschool. De bijzonderheid van deze opleiding valt gemakkelijk te vergeten doordat de omgeving bijna provinciaal aandoet, maar Jan Zobel, zelf opgeleid in Duitsland, Rotterdam en New

York, bevestigt wat de Engelse voertaal al liet uitschijnen: het Koninklijk Conservatorium heeft met studenten uit Polen, Rusland, Japan, Ierland, de Verenigde Staten en Portugal een internationaal karakter. In september 2010 verhuist de opleiding naar de nieuwbouw op kunst-campus deSingel. In tegenstelling tot het huidige – best charmante – isolement in Lier zal daar de essentiële kruisbestuiving met andere disciplines mogelijk zijn. Misschien helpt de nieuwe locatie ook het tekort aan mannelijke studenten weg te werken. De artistieke directeur vreest dat de perceptie voor jongens wat tegen zit. "En dat terwijl dansen net heel intens, fysiek en stoer kan zijn", voegt hij er met enige fierheid aan toe. Hij heeft gelijk. ■

# Spielerei

Elke foto beeldt een tijdschrift uit. Schrijf de naam in de vakjes onder de foto. Met de letters van de genummerde vakken vorm je het sleutelwoord dat je kan invullen in de balk rechts onderaan.



□ □ □ <sub>5</sub> □ □



□ □ □ <sub>10</sub> □ <sub>3</sub>

## OPLOSSING DWARS 52: ANTWERPEN

A <sub>1</sub> N <sub>2</sub> T <sub>3</sub> W <sub>4</sub> E <sub>5</sub> R <sub>6</sub> P <sub>7</sub> E <sub>8</sub> N <sub>9</sub>

De Pinte



Knokke



Tienen



Had het juiste antwoord gevonden en wint de felbegeerde cultuurcheques: Léa Riegelhaupt



□ <sub>11</sub> □ □ □ □ □ <sub>2</sub> □ □ □ <sub>8</sub> □ □



Stuur je oplossing naar [dwars@ua.ac.be](mailto:dwars@ua.ac.be). Als het juist is, komt jouw naam in een pot terecht. Daaruit trekt een volstrekt onschuldige hand de winnaar. Natuurlijk heeft die student prijs.

Dankzij de Associatie en de Stad Antwerpen zijn de cultuurcheques weer een feit. *dwars* geeft elke maand een cheque weg, met dank aan het departement Studentgerichte Diensten.

Sleutelwoord:

□ □ <sub>2</sub> □ <sub>3</sub> □ □ <sub>5</sub> □ □ □ <sub>8</sub> □ □ <sub>10</sub> □ <sub>11</sub>

# Coimbra

TEKST & FOTO'S: HANS ECHELPOELS

[Post]



Olà dwars!

Portugal heeft bergen, dalen, weidse vlaktes, maar vooral: heel erg veel kust. Op amper een uurtje treinen van Coimbra ligt er dan ook een hemels, zonovergoten oceaanstrend.

Die lange kustlijn bepaalt ook het Portugese dieet in grote mate. In de restaurants bestaat de kaart voor de helft uit visgerechten, met op de eerste plaats steevast *bacalhau*, gedroogde en gezouten kabeljauw. Helaas is niet elke chef-kok ervan overtuigd dat *mexilhões* (mosselen) en frietjes een onafscheidbaar duo zijn.

Overall zie je kleine *pastelarias*, koffiehuisjes waar ze ook allerlei gebakjes verkopen, zoals de beroemde *pastei de nata*, een heerlijk zoet taartje. Ook op de universiteit kom je ze tegen: bijna elke faculteit heeft haar eigen *pastelaria*, vaak mét terras! De unief van Coimbra ligt op de hoogste heuvel van de stad, en als je net in de brandende zon de honderden treden naar de aula's hebt beklommen, is zo'n *pastelaria* een zeer welkome oase van verfrissing.

Het Portugees is op zich niet vreselijk moeilijk om te leren, maar helaas praten Portugezen imméns snel en liefst nog zeer binnensmonds. Aan de universiteit kunnen Erasmussers gelukkig vaak personeel of medestudenten aanspreken voor verduidelijking, met wat geluk zelfs in het Engels. Elders is het heel wat moeilijker om je verstaanbaar te maken. Als je laat uitschijnen dat je de vragen die ze je stellen niet onmiddellijk hebt begrepen, herhalen ze het nog eens sneller en luider. Een derde keer gaat vaak gepaard met een vleugje woede in hun stem, en de vierde herhaling is niet meer geschikt voor weekhartigen.

Niettemin kan je hier een heel jaar zitten en slechts een handjevol Portugees spreken. Soms lijkt het immers alsof de helft van de stad uit Erasmusstudenten bestaat, die het Engels als voertaal gebruiken. Dan lijkt Coimbra op een mini-Europa, een unieke smeltkroes van culturen, en voelt het alsof de hele wereld binnen handbereik ligt.

Até a proxima!

Hans

## Wist je dat...

- ... **JE IN SOMMIGE KLEDINGWINKELS** NAAST DE 'GEWONE', 'BELGISCHE' PRIJS OOK EEN LAGERE PORTUGESE PRIJS OP HET ETIKET VINDT?
- ... **COIMBRA** DE TIENDE OUDSTE UNIVERSITEIT VAN EUROPA HUISVEST?
- ... **ONGEVEER EEN DERDE VAN DE PORTUGESE BEVOLKING** JOÃO LIJKT TE HETEN?
- ... **DE OUTFITS VAN HARRY POTTER** EN CONSOORTEN WEL ÉRG VEEL OVEREENKOMSTEN VERTONEN MET DE TRADITIONALE PORTUGESE STUDENTENGEWADEN (EN DAT J. K. ROWLING EEN TIJDJE IN PORTUGAL HEEFT GEWOOND)?
- ... **ER ELK JAAR IN MEI QUEIMA DAS FITAS IS**, OFTEWEL TIEN DAGEN LANG FEESTEN, WAARDOOR JE EVEN NIET AAN DE AANSTORMENDE EXAMENS HOEFT TE DENKEN?

## Zot van A

### Linkeroeveroever

TEKST: YANNICK DEKEUKELAERE, FOTO: TIJL DE BOCK

Tussen de verzen van stadsdichter Joke van Leeuwen fietst Orry Van de Wauwer, derdejaars TEW-student, ondervoorzitter van de Studentenraad en toekomstig praeses van Europakring Antwerpen, geregeld door de voetgangerstunnel naar zijn geliefde Linkeroever. “De eerste keren kwam ik hier als kind om met mijn neven in de grote speeltuin bij het Sint-Annastrand te spelen, terwijl onze ouders mosselen aten”, herinnert hij zich. Sindsdien is hij een vaste bezoeker van die andere oever. “Mijn grootmoeder heeft de voorbije jaren enkele keren in het nabijgelegen revalidatieziekenhuis Hof ter Schelde verbleven. Ik ben haar toen regelmatig komen bezoeken om langs de waterkant met het mooie panorama te wandelen.” Orry is ook oprecht onder de indruk van het zicht op de kathedraal, die ooit een ontzagwekkend baken voor de schippers moet zijn geweest. “Je ziet de hele stad, maar dan zonder de drukte ervan. Hier kan je eens rustig nadenken. Of voor je examen Filosofie studeren, zoals ik heb gedaan.”

